

Nikar kot noji

Ko ugotavljamo, da lahko slovensko gospodarstvo uresniči predvideno dinamično rast le, če več kot tretjino blaga izvozi, a te mesece se prav tu zatika, ni razlogov, da bi mirno čakali, kako se bodo stvari sukale in kaj bo prinesel čas.

Nekateri sicer menijo, da še ni razlogov za preplah. Sicer pa lahko to stanje poimenujemo tako ali drugače, resnica ostane, da je namreč naš izvoz zašel v težave iz več vzrokov. Predvsem v svetu še vedno traja recesija, inflacija in še vedno domače povpraševanje.

Naš izvoz postaja vse manj konkurenčen, prepočasni pa smo tudi z uveljavitvijo nekaterih ukrepov za stimuliranje izvoza. Če kdaj, je ta trenutek dovolj resen in ne dopušča odlašanja okrog sprejetja in uveljavitve sprememb in ukrepov ekonomske politike. Nekateri od teh ukrepov lahko sicer začasno omilijo težave, nikakor pa ne bodo mogli v celoti zdraviti. Konkurenčnost v izvozu si namreč venomer spodkopavamo s pretiranim povečanjem domačih cen surovin in reproductivnih materialov. Naravnost nojevsko obnašanje, ko že vendar več mesecev sem cene surovin na svetovnih trgih v glavnem padajo!

Ko ugotavljamo, da obseg izvoza iz Slovenije letos v primerjavi z lanskim enakim obdobjem v bistvu nazaduje (nominalno smo uvozili za 20 odstotkov več blaga, izvozili pa za 5,4 odstotka več), to naravnost kaže na nekako samozadovoljstvo, češ bomo že prodali doma. Toda prav iz sedanjih ocen gospodarskih gibanj se hkrati že kažejo znaki, da postaja tudi domače tržišče vse bolj zasičeno. Izvoz torej kljub vsem težavam ostaja vzvod, ki mora in more uravnavati gospodarsko rast v tem letu in v bodoče in torej terja več vztrajnosti. To pa se ne velja samo za tistega, ki izvažajo blago, temveč za slehernega, ki je vključen v proces družbene reprodukcije. Od tod tudi težnja, da se združeno delo tudi za to področje med seboj čimbolj poveže in prevzame odgovornost za skupno delitev ustvarjenega dohodka.

Ker pogled na tehtnico z rezultati gospodarskih gibanj zadnjih mesecev med drugim odkriva nekatere odlike, ki bi utegnili ogroziti z resolucijo zastavljene cilje — konkretno tudi izvoz — kliče to k dejanjem. Že pol leta namreč ugotavljamo, da nam izvoz ne gre kot bi bilo treba, da mora dobiti gospodarstvo ustrezno stimulacijo za izvoz, da mora spremljati svoj odnos do cen itd., toda stvari se skoraj ne spreminjajo. Tako naprej pa zares ni več mogoče.

Franjo Krivec

2. SEJA SVETA ZK SOZD ISKRA — GORENJE

Skupni interesi delavcev so osnova združevanja v SOZD Elektrokovinske industrije

Ljubljana, 29.5.1975 (IS, J.Š.) V sejni sobi Industrije za avtomatiko v Ljubljani je bila danes 2. seja sekretariata sveta ZK Elektrokovinske industrije Ljubljana (SOZD Iskra-Gorenje), ki je imela naslednji dnevni red:

- 1) poročilo predstavnikov odborov SOZD o dosedaj opravljenem delu
2. razprava o predlogu programa dela sveta ZK

Sejo sekretariata je vodil predsednik sveta Stane Preskar. Poleg članov sekretariata so se seje udeležili tudi nekateri vabljeni gostje, kot Vladimir Logar, član CK ZKJ ter Boštjan Barborič in Franc Vreček iz Iskre, iz Gorenja pa Janez Miklavčič, Ljubo Kovačič ter Mile Gregorič.

Uvodoma je vse udeležence seje v imenu Industrije za avtomatiko in TOZD TELA pozdravil Viktor Korošec, orisal nastanek in razvoj te pomembne in zelo uspešne Iskrine tovarne, v kratkih besedah je nato obrazložil razvojni program in poslovno politiko, ki temelji na ustanavljanju dislociranih obratov v nerazvitih krajih naše domovine, v pavzi pa je vse navzoče povabil na ogled proizvodnih obratov TOZD TELA.

Temu pozdravu so sledila poročila predsednikov odborov in kot prvi je poročal Ljubo Kovačič, predsednik odbora za gospodarstvo SOZD Iskra-Gorenje. Iz njegovega poročila se je dalo razbrati obžalovanje, da odbor ni svojega dela opravil, kot si je to zamisljal. Razlogi za otežkočeno delo odbora pa je po mnenju poročevalca v dejstvu, da SOZD še vedno nima organiziranih strokovnih služb, ki bi zbirale gradiva za delo odbora in opravile že tudi prve zbirne in analize...

Mile Gregorič, predsednik odbora za trženje je govoril o podobnih težavah pri delu odbora, kot so jih na-

vajali pred njim. Pri tem pa je odbor napravil, sicer z zakasnitvijo, tudi nekaj pomembnih pregledov, ki izvirajo iz delovanja obeh ZP na trgu: kje imata svoje filiale, servisne delavnice, predstavništva, kolikšen je njihov promet i.p. Napravili pa bi še več, če bi bila organizirana ustrezna strokovna služba na nivoju SOZD...

Predsednik odbora za programiranje razvoja Franc Vreček je navajal katere vse analize so zastavili (n.pr. pregled programov vseh TOZD obeh ZP, pregled prekrivanja proizvodnje vseh TOZD obeh ZP, pregled prekrivanja proizvodnje, investicijskih programov, RR programov), vendar vsi podatki za analize še vedno niso zbrani, ker SOZD nima svoje strokovne službe. So pa še drugi razlogi za težavno delo odbora, n.pr.: večina podatkov iz poslovanja in iz planov so bolj finančni pokazatelji kot pa podatki, iz katerih bi se dala ugotoviti poslovna in proizvodna usmeritev predvidenih naložb.

Iz razprave, ki je sledila obema poročiloma, je bilo razbrati skrb razpravljalcev glede nadaljnjega dela odbora in to povezovali z različnim tolmačenjem določila 24. člana samoupravnega sporazuma Iskra-Gorenje, po katerem Iskra zastopa stališče, da je treba z ustanovitvijo SOZD (postopno) odpraviti „vmesno stopnjo“ — dosedanja oba ZP, Gorenje pa zastopa stališče po organiziranosti „Velikih sistemov“, v katere se združujejo posamezna združena podjetja in kot taka tudi še naprej ostanejo neokrnjena. Oba pogleda na organizacijo SOZD sta tolmačila člana komisije, ki je imela nalogo pripraviti predlog organizacijske rešitve določila „24. člana“ tov. Karner (Gorenje) in Boštjan Barborič (Iskra). Okoli te osrednje problematike, ki po mnenju

(Nadaljevanje na 2. strani)

30. maja je obiskalo našo tovarno telekomunikacij na Laborah 22 funkcionarjev dežel v razvoju, ki se kot zunanjetrgovinski sodelavci svojih ministrstev za trgovino in gospodarstvo udeležujejo šestmesečnega tečaja trgovinske politike v organizaciji GATT iz Ženeve. Omenjenega vsakoletnega tečaja se udeležujejo kot študenti Zdrženih narodov. Služba za gospodarsko sodelovanje s tujino pri Gospodarski zbornici Slovenije je v okviru njihovega študijskega obiska v SFRJ organizirala tudi obisk naše tovarne. Po ogledu proizvodnje in filma „To je Iskra“ so gostje v sejni sobi tovarne zaprosili njenega direktorja tov. Marjana Kristana za določena pojasnila v zvezi z vsakdanjo prakso Iskre na področju zaposlovanja žensk in izmenskega dela. V razgovorih so obravnavali tudi prednosti lastnega razvojnega programa, kvaliteto Iskrinega designa, šolanje delavcev in strokovnjakov, študentsko politiko, kooperacije Iskre s tujino ter notranjo organizacijo ZP Iskra. Zanimali pa so se tudi za integracijske procese v istih industrijskih panogah v naši državi, obseg vlaganj v ekonomsko propagando, sistemizacijo in modernizacijo norm ob uvajanju nove tehnologije ter za nekatera druga vprašanja. Foto: I.O.

4. julij 1975 25 let pržan

Bogat program letošnje proslave 4. julija, dneva borca in dneva Iskre

Še pičel mesec nas loči od tradicionalnega praznika Iskre — 4. julija. Kot smo v „Iskri“ že pisali bomo letošnji dan borca in dan Iskre praznovali še bolj slavnostno kot druga leta in to iz dveh razlogov, ker letos povsod in kar se da veličastno praznujemo 30-letnico osvoboditve, drugič pa zato, ker je organizacijo proslave prevzela tovarna televizijskih sprejemnikov (prejšnja TOZD Avtomatika), ki letos praznuje tudi 25-letnico svojega obstoja.

Kako bo potekala letošnja proslava dneva borca in dneva Iskre, 4. julija na Pržanu, smo se pozanimali pri pripravljalnem odboru v tovarni televizijskih sprejemnikov. Že takoj na začetku so mi zagotovili, da bo v vseh številkah „Iskre“, ki bodo šle do 4. julija, sproti napisano vse, kar morajo vedeti vsi udeleženci letošnje proslave. Skupno se bomo potrudili, da informacij v tem pogledu ne bo manjkalo!

V tovarni na Pržanu so priprave na proslavo v polnem teku. Da bi vse v zvezi s proslavo kar najbolje pripravili, so obsežno delo okrog organizacije porazdelili na skupno šest pododborov, od katerih ima vsak svoje področje nalog. Le-teh ni malo, a kot kaže dosedanje delo, so se jih ti pododbori lotili z vso vnemo in resnostjo, kar dopušča upanje, da bo vse res tako pripravljeno in izpeljano, da bo letošnja proslava kar se da slavnostna in dostojna jubilejem, ki jih praznujemo.

Danes sicer našim bralcem še ne moremo posredovati vseh podrobnosti, pač pa se zadovoljimo z nekaterimi splošnimi podatki, le toliko, da bodo izvedli za okvirne programe, medtem ko smo za podrobnosti rezervirali dovolj prostora v naslednjih številkah „Iskre“.

Sama proslava dneva Iskre se bo odvijala na prijetni gozdni jasi tik za tovarno. Tu je hkrati dovolj sence za vse tiste, ki bi jim bilo 4. julija lahko prevroče.

V bogatem programu letošnje proslave bosta močno zastopani tudi občina in krajevna skupnost, sodelovala pa bo tudi delegacija ZZB in mladine Jugoslavije, kot gost občinske skupščine Ljubljana-Siška.

Organizatorji pripravljajo izredno bogat in pester kulturni program, iz katerega lahko povemo za zdaj le to, da bosta med drugim nastopali tudi godba Ljudske milice in znani Invalidski pevski zbor.

Dovolj bo priložnosti tudi za telesne dobrine in za zabavo udeležencev, proslava pa se bo, za spremembo od vseh dosedanjih začela z nastopom Iskrinih enot civilne zaščite in splošnega ljudskega odpora, ki bodo izvedle prikaz svoje pripravljenosti.

Že ti skopi podatki so lahko dovolj močna vzpodbuda za to, da se nas bo 4. julija na Pržanu zbralo še več kot druga leta na naši proslavi. To bi bilo hkrati tudi največje zadoščenje vseh, ki bodo imeli z izvedbo proslave toliko dela in skrbi.

Današnja priložnost izrabljamo tudi za to, da znova opozorimo vodstva TOZD, njihove družbeno-politične organizacije in samoupravne organe, naj poskrbijo za res številno udeležbo članov kolektivov, hkrati pa naj do 15. junija tudi zanesljivo organizatorjem proslave-tovarni televizijskih sprejemnikov pošljejo naročilnice za ustrezno število prijavljenih udeležencev proslave. Podatki in naročilnice so organizatorjem proslave nujno potrebni, če hočejo vsestransko in solidno pripraviti vse, da se bodo udeleženci na proslavi res dobro počutili.

PRVA VAJA CIVILNE ZAŠČITE

Na Stegnah je šlo zares...

Stegne, 26. 5. 75. ob 17,00 uri. Čudna in vznemirjujoča tišina. Okrog tovarn kot da je vse izumrlo. Toda! — Nepričakovano se je od nekega pojavilo letalstvo in v naglem naletu bombardiralo in raketiralo celotno področje Iskrinih tovarn! Sirene! ... Bombe! ... Požari! ... Povelja! ... Tako se je začela vaja civilne zaščite naših tovarn na Stegnah. Pravzaprav se je vse skupaj začelo že zdavnaj prej. Pa po vrsti!

Po zamisli sekretariata za LO mesta Ljubljane in občine Šiška, je osnovni namen vaje bil v praksi preveriti sodelovanje krajevne skupnosti in organizacij združenega dela na njenem terenu, za primer elementarnih nesreč, oz. za čas vojne. Določeno je bilo, da bo nosilec vaje krajevna skupnost Dravljje, od organizacij združenega dela pa Tovarna dekorativnih tkanin, ki ima vzorno organizirano in opremljeno civilno zaščito.

Iskrine tovarne na področju Stegen

so dobile nalogo, da v okviru osnovne zamisli, tudi same organizirajo vaje vseh svojih enot. Dogovorili smo se, da organizira vsaka tovarna za sebe potek celotne akcije. Za sodelovanje in medsebojno spoznavanje TOZD Naprave priskoči na pomoč TOZD Orodjarna z delom svoje gasilske enote, delovne organizacije IEZE pa pošljejo v pomoč del svoje ekipe prve pomoči.

Na Stegnah so na vaji sodelovali: IEZE z vsemi TOZD na tem terenu, Tovarna elektronskih naprav in Tovarna orodja. TOZD Žarnice se je šele nedavno preselila v nove tovarniške prostore in se v obrambnem smislu še ni prilagodila novemu terenu. TOZD „Signalno varnostne naprave“ pa še nima organizirane civilne zaščite, kar je dober premislek samoupravnim organom in vodilnim v tovarni.

Ne bom se spuščal v detajlno analizo vaje, saj to je naloga odborov za

(Nadaljevanje na 3. strani)

Naloge v boju proti kršenju zakonskih in družbenih norm

Sklepi predsedstva CK ZKJ o aktualnih idejno-političnih problemih v zvezi s krepitvijo zakonitosti v poslovanju v gospodarstvu ter smernice nadaljnje dejavnosti komunistov, organizacij in vodstev ZK v tej zvezi

Predsedstvo CK ZKJ je na 10. seji obravnavalo aktualne idejnopolične probleme krepitve zakonitosti v poslovanju v gospodarstvu in je opozorilo na smernice nadaljnje dejavnosti in naloge komunistov, organizacij in vodstev ZK v tej zvezi.

Ugotovilo je, da so bili po 21. seji predsedstva ZKJ, zlasti pa po pismu tovariša Tita in izvršnega biroja, doseženi pomembni uspehi pri krepitvi in spoštovanju zakonitosti v poslovanju v gospodarstvu in posebej pri zatiranju pojavov gospodarskega kriminala. Povečala se je dejavnost in odgovornost za delo in poslovanje v organizacijah združenega dela in v družbi v celoti. Delo samoupravnih organov in organov delavske kontrole ter vseh družbenih in državnih organov je bolj intenzivno.

Vse to je omogočilo uspešnejše odkrivanje in izkoreninjenje družbeno negativnih pojavov. Hkrati je predsedstvo ocenilo, da še nismo v celoti prebrodili stanja in odnosov iz prejšnjega obdobja in opravili vseh tistih vzrokov in pojavov, ki jih je realno mogoče odpraviti. Zaradi tega je še naprej potrebna odločna, neposredna in trajna dejavnost vseh organiziranih socialističnih sil pri zatiranju pojavov in izkoreninjanju vzrokov, zaradi katerih prihaja do kršitve zakonov, družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov in drugih aktov.

Predsedstvo CK ZKJ meni, da se mora dejavnost komunistov, organizacij in vodstev ZK osredotočiti na naslednje naloge:

1.

Organizacije in vodstva ZK in komunisti v družbenopolitičnih organizacijah, samoupravnih, interesnih in družbenopolitičnih skupnostih morajo stalno in odločno delati za to, da bo delo in poslovanje vseh organizacij združenega dela in drugih subjektov gospodarjenja, državnih, samoupravnih in drugih organov dosledno slonelo na zakonskih in samoupravnih aktih in da bodo vsi tisti, ki kršijo zakonske predpise, družbene dogovore, samoupravne sporazume in druge norme, nosili politično, materialno, moralno in kazensko odgovornost.

Zveza komunistov, socialistična zveza, zveza sindikatov, zveza socialistične mladine, samoupravni organi in delegacije ter drugi družbeni dejavniki v organizacijah združenega dela in na širšem področju morajo nenehoma razvijati in krepiti zavest odgovornosti za dosledno spoštovanje zakonov in drugih norm naše socialistične samoupravne družbe, se stalno in vztrajno bojevati proti pojavom drobno-lastniške mentalitete in skupinsko-lastninskih pojmovanj. Vsak poskus, da bi s samoupravnimi akti in sklepi samoupravnih organov prikrili nezakonito ravnanje, mora naletneti na najostrejšo obsodbo vseh družbenopolitičnih organizacij, predvsem organizacij in vodstev ZK.

Ob primerih, ko član ZK krši zakonske in samoupravne norme, mora razpravljati njegova organizacija ZK in sprejeti sklep o njegovi politični odgovornosti.

2.

Najodločnejše se je treba postavljati po robu egoističnim, partikularističnim in podobnim naziranjem, da je dovoljeno vse, kar je koristno za organizacijo združenega dela, občino, republiko oz. pokrajino, tudi če to pomeni kršitev veljavnih zakonov in samoupravnih norm. Takšne, tako imenovane „koristne“ malverzacije pogosto opravljajo ob soglasju ali dobrohotnem stališču političnih in družbenih dejavnikov. Treba pa jih je povsod onemogočiti, ker z njimi ne le kršijo zakon, temveč se tudi neupravi-

čeno prelija dohodek. Dopusčanje tega je izraz svojevrstnega političnega in ekonomskega lokalizma in sebičnosti v organizacijah združenega dela, občinah in širših skupnostih ter ustvarja plodna tla za pojave nacionalizma, lažnega liberalizma v gospodarstvu in druge protisocialistične pojave in ravnanje. Prakso, v kateri se družijo interesi in povezujejo posamezniki in skupine tehokratov iz gospodarstva z birokratiziranimi posamezniki ali skupinami v družbenopolitičnih skupnostih, je treba onemogočiti, ostro obsojati ter za vsako nezakonito ravnanje ugotavljati politično in drugo odgovornost udeležencev.

Kar zadeva izkrivljena pojmovanja o tako imenovanih „koristnih“ malverzacijah, je nujno treba dognati enotna stališča in merila v boju proti takšnim pojavom in za izenačenje prakse v izvajanju zakonskih in drugih predpisov in samoupravnih aktov pri uvajanju postopka in ukrepanju proti posameznikom in skupinam, ki tudi na tak način kršijo zakonske in druge norme, ker se dogaja, da zdaj v tej zvezi različno ukrepajo.

Nenehno in odločno je treba kazensko preganjati in javno obsojati vse pojave in nosilce podkupovanja na vseh področjih družbenega življenja.

Z zakonom o združenem delu in drugimi ustreznimi predpisi je treba določiti, da bodo z vodilnih in drugih odgovornih delovnih mest v organizacijah združenega dela, bankah in drugih organizacijah in ustanovah zakonsko odstavljani ter iz njih odstranjeni tisti, o katerih se ugotovi, da so kršili zakonske in druge norme v poslovanju in delu.

Prav tako je treba začeti odločno akcijo za to, da bi z odgovornih mest v gospodarstvu takoj odstranili posameznike, ki so bili že večkrat obsojeni zaradi gospodarskega kriminala.

Kazensko politiko je treba zaostriiti ter predvideti nove ukrepe glede materialne in druge odgovornosti za pravne in fizične osebe, ki kršijo določene zakonske in samoupravne norme ter počno razne malverzacije. Pri bližnji reviziji kazenske zakonodaje je treba izboljšati in poenostaviti kazensko proceduro in kot kazniva dejanja določiti tiste družbene negativne pojave, ki spodbujajo samoupravni socialistični sistem in kršijo samoupravne odnose, a doslej niso bili opredeljeni kot takšni.

3.

Številni gospodarski prestopki in nezakonito ravnanje v gospodarstvu so posledica vrste slabosti v delu zveznih, republiških in občinskih organov uprave in drugih državnih organov in organizacij, ki so dolžni opravljati nadzorstvo ali izvajati gospodarsko-pravne predpise in ukrepe v okviru ekonomske politike. V tem pogledu svoje vloge ne opravljajo uspešno, niso za to dovolj usposobljeni, ponekod pa razodevajo oportuniten in se izogiba-jo odgovornosti. Dogaja se tudi, da v organih uprave različno ukrepajo glede zahtev in obveznosti delovnih organizacij ali družbenopolitičnih skupnosti, s čimer nastajajo privilegiji in različni pogoji za pridobivanje dohodka oz. njegovo prelivanje. Birokratsko-tehnokratske zveze in ravnanje posameznikov ali skupin v nekaterih organih in organizacijah v precejšnji meri hromijo in kompromitirajo njihovo delo. Zaradi morebitnih posledic, ki bi jih ti pojavi lahko imeli za mednarodne odnose, si morajo organizacije ZK in komunisti v organih in organizacijah federacije odločno in dosledno prizadevati, da bi take pojave onemogočili in izkoreninili.

Zveza komunistov zahteva, da zvezni, republiški, pokrajinski in občinski organi uprave, dalje SDK, carinske, devizne, tržne in druge kontrolne službe, organi za notranje zadeve, tožilstva in sodstvo še dosledneje in učinkoviteje delajo za zaščito zakonitosti in zatiranje gospodarskega

kriminala. Predvsem so odgovorni za stanje in učinkovito akcijo proti takim pojavom in pred družbo dolžni dosledno izvajati zakone in druge predpise. Organizacije ZK in komunisti v njih so posebej odgovorni za še bolj kvalitetno opravljanje zaupanih jim nalog in poslov in za premagovanje vseh pojavov birokratskega ravnanja, formalizma in počasnosti v delu teh organov in ustanov.

Skupščine in izvršilni sveti so neposredno odgovorni za organiziranje in delo teh organov in organizacij. Zato je treba kritično razčleniti njihovo delo, ugotoviti vzroke in sprejeti učinkovite ukrepe za odpravo ugotovljenih slabosti, povečati odgovornost za kadrovske, organizacijske in materialno-tehnične krepitve in izboljševanje dela in celotnega stanja v njih, na vseh ravneh.

Posebej je treba razčleniti prakso individualnega odločanja v državnih organih ter osebne in kolektivne odgovornosti za takšno delo, ki mora biti pod vplivom in nadzorstvom kolegijskih organov.

Treba je krepiti, v celoti vpreči pristojne organe za vloge, prošnje in pritožbe pri razčiščevanju raznih nezakonitosti.

V družbenopolitičnih skupnostih je treba pospešiti delo za ustanavljanje sodišč združenega dela in razvijanje institucije družbenega pravobranilca samoupravljanja kot pomembnih dejavnikov družbenopolitičnega sistema pri zaščiti samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine.

V zakonodajnem sistemu je treba predvideti možnost učinkovitejše družbene intervencije nasproti organizacijam združenega dela, v katerih slabo in neorganizirano delajo, slabo in malomarno poslujejo, kar poraja razne nepravilnosti in nezakonitosti v poslovanju. V tej zvezi je potrebno, da v republikah in pokrajinah na podlagi ustavnih določil čimprej sprejemo predpise, ki urejajo vprašanja in postopek saniranja temeljnih in drugih organizacij združenega dela, kadar zabredejo v gospodarske težave, kakor tudi predpise, ki urejajo delo in poslovanje organizacij posebnega družbenega pomena.

4.

Dosleden boj za spoštovanje zakonitosti terja povečano aktivnost vseh družbenih dejavnikov, zlasti organizacij in vodstev ZK, za organiziranje in razvijanje družbene samozaščite. Ta dejavnost mora biti trajna in organizirana predvsem v temeljnih organizacijah združenega dela.

Delovni ljudje morajo biti redno in objektivno informirani o poslovanju organizacije in imeti popolno sprotno nadzorstvo nad celotnim delom strokovnih služb in organov vodenja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kar je tudi pogoj za njihovo zakonito poslovanje. V tem imajo posebne obveznosti in odgovornosti tako samoupravni organi, delegacije in delavska kontrola v organizacijah združenega dela, kakor tudi državni kontrolni, preiskovalni in pregonski organi, ki morajo o vseh primerih kršenja zakonskih predpisov in samoupravnih aktov obveščati samoupravne organe in skupščinska telesa, ki so prav tako dolžna sprejemati ustrezne ukrepe v okviru svoje pristojnosti.

5.

Nespoštovanje veljavnih predpisov o investicijah je v veliki meri krivo, da ostajajo nepokrite. Predsedstvo tudi ob tej priložnosti posebej opozarja, da so nepokrite investicije eden glavnih vzrokov ekonomske nestabilnosti in inflacije in da jemljejo vrednost rezultatov celotnega gospodarstva na enotnem jugoslovanskem trgu. Kot je ocenilo, sedanjí obseg nepokritih investicij kaže, da se stališča 4. seje predsedstva CK ZKJ ne izvajajo dosledno.

Ker se nepokrite investicije v velik meri nanašajo na manjše število največjih objektov, ki so v popolni evidenci odgovornih družbenih, državnih in samoupravnih organov, je očitno, da le-ti ne samo trpijo takšno stanje, temveč da tudi ne opravljajo svojih ustavnih in zakonskih obveznosti, po katerih so v takih primerih dolžni pomagati, da bi objekte materialno sanirali, ali sprejeti ustrezne administrativne ukrepe, s katerimi bi preprečili, če sredstva niso zagotovljena. Zato je treba v organih in organizacijah federacije, republik, pokrajin

in občin vsekakor v organizacijah združenega dela posebej analizirati stanje nepokritih investicij, oceniti, zakaj je prišlo do prekoračitve, v kakšni fazi graditve so ti objekti, ugotoviti ekonomske in družbene posledice pretiranega investiranja in sprejeti konkretne in smotne sklepe. Z zakonskimi ukrepi je treba natančneje določiti obveznosti in odgovornosti investitorjev, bank in izvajalcev del, tako da bi onemogočili nadaljnje spuščanje v investicije brez kritja.

Prav tako je nujno, da centralni, pokrajinski in občinski komiteji in organizacije ZK in komunisti v pristojnih organizacijah družbenopolitičnih skupnosti takoj ugotove, zakaj stališča in naloge 4. seje predsedstva CK ZKJ niso bile v celoti in dosledno uresničene, in da v takih primerih sprejmejo ukrepe v smislu politične odgovornosti.

6.

Delo organizacij združenega dela in bank, ki poslujejo s tujino, je še obremenjeno s raznimi slabostmi in pomanjkljivostmi, kar povzroča ekonomsko škodo družbeni skupnosti in ima neugodne politične posledice. Da bi to prebrodili, je nujno potrebno, da v teh organizacijah nadaljujejo odločno politično akcijo proti sedanjim slabostim, da še dosledneje in učinkoviteje izvajajo veljavne predpise, da sprejmejo potrebne sporazume in dogovore ter pospešijo sprejetje ustreznih sistemskih ukrepov in zakonskih predpisov. Kritično je treba proučiti in temeljiteje izboljšati kadrovske sestavo ter krepiti samoupravno in družbeno nadzorstvo nad delom teh organizacij.

Za nekaterimi nezakonitimi postopki, zlasti v zunanjetrgovinskem in bančnem poslovanju s tujino, se skriva tudi neposredna sovražna dejavnost iz tujine, ki je preračunana na to, da spodkoplje ekonomske temelje naše družbe. Zato je potrebna sinhronizirana akcija vseh družbenopolitičnih dejavnikov in državnih organov za odkrivanje in najstrožje preganjanje takšne kontrarevolucionarne dejavnosti.

SKUPNI INTERESI DELAVCEV SO OSNOVA ZDRUŽEVANJA V SOZD ELEKTROKOVINSKE INDUSTRIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

večine hromi delovanje odborov in tudi sicer, je bila zelo živahna razprava, katere skupni zaključek je izzvenel v zahtevi, da je treba o celotni tej problematiki seznaniti čim širši krog ljudi. Tako bo naše glasilo imelo dovolj priložnosti, da bomo naše bralce seznanjali z vsebino in bistvom celotne problematike, ki zadeva SOZD ter delo odborov, komisij in drugih samoupravnih organov Elektrokovinske industrije Ljubljana.

Po ogledu proizvodnje TOZD Tela so sejo nadaljevali. Poročala sta tov. Vrenko iz Iskre in Karner iz Gorenja o bodoči organiziranosti SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana.

Skupna ugotovitev je bila, da je bil zgodovinski razvoj obeh podjetij zelo različen, kar povzroča težave pri dossegu enotnih pogledov o bodoči organiziranosti SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana.

Material, ki ga je izdelala komisija za organiziranost obsega v bistvu dva dela, varianta Iskre in Gorenja. Sekretariat ZK je bil mnenja, naj bi celotno gradivo obravnaval sekretariat ZK, nakar naj bi ga obravnavale vse OO ZK, zavzele svoja stališča, le-ta pa naj bi bila osnova za nadaljnje delo te skupne komisije.

Ponovno so ugotovili, da je izdelava potrebnih materialov zelo težavna, ker še niso vzpostavljene ustrezne službe na SOZD. V ta namen naj bi v Iskri in Gorenju določili skupini strokovnjakov, ki morajo po službeni

Posebnega pomena za premagovanje vzrokov, ki porajajo kršitve zakonitosti v poslovanju v gospodarstvu, je dosledno uresničevanje ustavnih določil, da združeno delo obvladuje celoto odnosov v družbeni reprodukciji, da se okrepi položaj delovnega človeka v temeljni organizaciji združenega dela, da v resnici postane dejavnik, ki bo odločal o pridobivanju dohodka in razpolaganju z njim. K temu naj posebej prispeva usklajevanje gospodarskega sistema in tekočih rešitev in ukrepov v okviru ekonomske in socialne politike ter samoupravnih aktov z ustavo. Ta vprašanja zahtevajo pospešeno, organizirano in sistematično delo.

Komunisti v organizaciji združenega dela in organih družbenopolitičnih skupnosti so dolžni po vseh močeh prispevati, da bi pospešili delo za spremembe zakonov in drugih predpisov, pa tudi samoupravnih aktov, ki ovirajo razvoj procesa proizvodnje in poslovanja v duhu izgradnje sistema združevanja dela v celoti.

8.

V družbeni akciji za zatiranje nezakonitosti v gospodarstvu imajo pomembno vlogo in odgovornost sredstva javnega obveščanja. Nujno je, da se angažirano in odgovorno vključijo v dejavnost za krepitve zavesti in prakse zakonitega poslovanja. O kršitvah zakonov in drugih negativnih pojavih je treba pisati argumentirano in objektivno ter se hkrati bojevati proti vsakemu senzacionalizmu, umetnemu ustvarjanju asfer, neodgovornemu sumničenju, apriorističnemu obsojanju in podobnim pojavom.

9.

Predsedstvo CK ZKJ nalaga vsem komunistom, organizacijam in vodstvom ZK obveznosti, da določijo svoje neposredne naloge v boju proti pojavom kršenja zakonskih in drugih družbenih norm in za krepitev zakonitosti v gospodarstvu v celoti ter da začno konkretno akcijo.

Izvršni komite bo skupaj z izvršilnimi komiteji centralnih komitejev republik in pokrajinskih komitejev zveze komunistov zagotovil spremljanje in uresničevanje teh sklepov in bo o tem obveščal predsedstvo CK ZKJ.

dolžnosti pripraviti potrebne materiale za strokovne odbore.

— Osnovna ugotovitev je nadalje bila, daje prav organiziranostsveta ZK SOZD Elektrokovinske industrije osnova za nadaljnji razvoj integracije Iskra – Gorenje.

— Na seji so bili končno sprejeti naslednji zaključki: Izdelati bližnji in dolgoročni program dela sveta ZK SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana, kar bo osnova za usmerjen in vsklajen potek integracijskih in ostalih procesov pri združevanju dela in sredstev SOZD.

— Vsem članom sekretariata sveta ZK SOZD je treba pošiljati vsa interna glasila v okviru SOZD, zaradi čim boljše obveščenosti.

— Anketa, ki je bila izvedena med člani sekretariata sveta ZK SOZD EKI, je pokazala visoko enotnost do bistvenih vprašanj.

— Skupni interesi delavcev so osnova pri izvajanju združevanja v SOZD Elektrokovinske industrije Ljubljana. Zato je treba preprečevati vsakršno delovanje v ozkih grupah, vse bistvene zadeve pa je treba obravnavati na najširši osnovi.

— Odgovornost članov ZK je potrebno dosledno izvajati in preprečiti vsakršno oddaljevanje od začrtane smeri.

O celotni tematiki dnevnega reda so člani sekretariata zelo dosledno in pogljobno razpravljali z ugotovitvijo, da le na tak način lahko pridemo čim hitreje do zaželenih ciljev.

Srečanje planincev na Kepi

Planinska sekcija Elektromehanika Kranj organizira v nedeljo 15. junija 1975 srečanje s koroškimi Slovenci – člani SPD Celovec na KEPI (2143 m), ki sodi v okvir prijateljskih, zetradicionalnih vezi kolektiva Elektromehanike z rojaki onstran meje. S številno udeležbo bomo manifestativno izrazili podporo njihovu pravičnemu boju.

Odhod izpred kina Center bo ob 6. uri. Cena izleta je 20 din, ob vpisu pa je potrebno dodati še 20 din kavic, ki bo vrnjena v avtobusu. Prijave sprejema Štefka Mrak, GPP-ERO, tel. 2953 do vključno srede 11. junija do 12. ure.

Programska usmeritev

Pol leta je tega, kar smo v Iskri dokončno ustanovili posamezne industrije, ki so v teh šestih mesecih že pokazale velike prednosti pa tudi določene slabosti. Seveda pa teh prednosti in slabosti zdaj še ne bi mogli strokovneje ocenjevati, ker je polletno obdobje prav gotovo prekratka doba, povrhu vsega pa so prednosti in slabosti marsikje še vedno zapuščina, ki so jih TOZD prinesle v industrije.

Podobno je tudi s programskimi usmeritvami posameznih industrij, poleg mnogih stvari, tudi organizacijskih pa na izdelavo sedanjih kratkoročnih načrtov največ vpliva položaj na trgu, ki pa zdaj ni najbolj rožnat. Načrte je pač treba prilagoditi trgu, ali bolje rečeno, glede na trg je treba oblikovati programsko usmeritev.

O tem področju smo se pogovarjali z glavnim direktorjem Industrije Avtoelektrika Jožetom Erženom.

„Kar zadeva programsko usmeritev Avtoelektrike, moram reči, da ostaja takšna kot je bila načrtana doslej v srednjeročnem planu, seveda razširjena s tistimi programi, ki so postali sestavni del te branže z vključitvijo tovarne Žarnic iz Ljubljane in tovarne avtoelektro in elektro izdelkov ter visoko kakovostne keramike iz Tolmina,“ je dejal direktor Eržen.

Osnovna koncepcija te programske zasnove je velikoserijska proizvodnja električnih agregatov in drugih sestavnih delov za avtomobile — torej zaganjalnikov, dinam, alternatorjev z ustreznimi regulatorji, vžigalnih tuljav, žarnic, ogrevalnih svečk in podobno. Ob tem je treba zapisati, da se ta branža ni specializirala le na osebna vozila, pač pa tudi na transportna in kmetijska vozila.

Takšna velikoserijska proizvodnja sloni na eni strani na kompleksnem oskrbovanju jugoslovanske industrije motornih vozil, ker pa raven te industrije sama po sebi še ne omogoča, da bi dosegli ustrezne serije, je seveda zato takšna velikoserijska proizvodnja v veliki meri usmerjena tudi na zunanje tržisce.

O tej usmeritvi je Jože Eržen povedal tole: „Osnovni razlog za takšno usmeritev je čim cenejša proizvodnja, česar pa nam usmeritev le na domače tržišče povsod ne omogoča.“

V skladu s takšno usmeritvijo so sklenili že več dolgoročnih sporazumov, in sicer tako na zahodnem kot vzhodnem tržišču, glede na to pa nameravajo širiti tudi zmogljivosti na posameznih področjih.

Glavni direktor Industrije avtoelektrike — Jože Eržen.

Vedeti namreč moramo, da so pred nekaj leti izdelovali vse vrste agregatov na univerzalnih napravah, medtem ko lahko danes že govorimo o specializirani proizvodnji na posebnih najsoodnejših strojih.

Dolgoročne aranžmaje, ki jih predstavljajo zlasti pogodbe o poslovnem sočelovanju in kooperaciji tako s proizvajalci motornih vozil, kot s proizvajalci avtoelektrike, so vskladili s temi načrti, čas pa bo zdaj pokazal pravilnost zastavljene gospodarske politike.

Poleg gospodarske krize je tudi energetska kriza udarila proizvajalce sestavnih delov za motorna vozila. Stagnacija v proizvodnji vozil je vplivala predvsem na to, da so bili v Avtoelektriki prisiljeni tempo razvoja posameznih zmogljivosti vsklajevati s stanjem, ki nastaja na tržišču vozil.

„Zahvaljujoč se naši odločni proizvodni in prodajni usmeritvi,“ poudarja glavni direktor industrije Avtoelektrika, „ter tudi glede na to, da smo v minulih letih precej povečali zmogljivosti, sem prepričan, da ne bomo imeli problemov s prodajo, razumljivo pa je, da se bomo morali prilagoditi novemu položaju.“

Beseda je zatem nanese na izvozne možnosti industrije. Jože Eržen je izrazil mnenje, da bo izvoz po dosedaj podpisanih aranžmajih dosegel 30 % celotne proizvodnje. Za letošnji načrtujejo, da bodo izvozili za približno 5 milijonov dolarjev izdelkov, l. 1977 pa bodo predvidoma izvozili še dvakrat več.

Proizvodna usmeritev te branže industrije seveda kar najbolj upošteva tudi razvoj novih izdelkov, velike napore pa vlagajo tudi v inovacijsko dejavnost. Ta dejavnost se prav zaradi sedanje krize pojavlja bolj obsežno in pospešeno, razvoj pa se je tudi pri avtoelektriki preusmeril na razne elektronske naprave. Lado Drobež

PRESEŽEN FINANČNI PLAN

Proizvodnja v TOZD—Obratu telefonskih enot na Blejski Dobravi poteka trenutno v redu, saj so presežli finančni načrt v prvem kvartalu za 4 %, vendar pa načrt po asortimanu dosegajo le 57 %. Vzroki za to so: pomanjkanje likvidnih obratnih sredstev, prekasne dobave repromateriala iz uvoza in zmanjšan obseg naročil za izvoz telefonov v ZSSR. Že v prvem trimesečju t.l. naj bi po načrtu izdelali 11.000 telefonov ATA 20 — R za sovjetsko tržišče. Pogodba za ta izvozni posel pa žal iz neznanih vzrokov še ni bila podpisana zato tudi z izdelavo teh telefonov niso pričeli in tako ne dosegajo načrta po asortimanu.

Normalen potek proizvodnje Siemensovih enot je trenutno zagotovljen. V.B.R.

Prenos ranjenca do postaje za prvo pomoč.

PRVA IN NE ZADNJA ISKRINA

ELEKTRONSKA TELEFONSKA CENTRALA V ZSSR

Ljubljana, 4.6.75. (I.S.) Danes odhaja v Moskvo na podpis pogodbe o prodaji Iskrine mednarodne ETC generalni direktor ZP ISKRA Jože HUJS, pred njim pa sta v Moskvo odpotovala Aleksander MIHEV, glavni direktor Industrije za telekomunikacije, Kranj in Ilja MEDIČ, glavni direktor ISKRA COMMERCE. Zaradi pomembnosti pogodbe za SR Slovenijo in SFR Jugoslavijo bo podpisu prisostoval tudi podpredsednik IS SRS Rudi ČAČINOVIC.

Pred odhodom je tov. Jože HUJS dal naslednjo izjavo:

„Po več kot dvehletnih pogajanjih je ISKRI uspelo skleniti do sedaj najpomembnejši enkratni posel za izvoz: mednarodno elektronsko telefonsko centralo iz tovarne ATC na Laborah, vredno okrog 20 milijard starih dinarjev.“

Podpis te pogodbe pomeni tudi izraz velikega zaupanja v umske in delovne sposobnosti Iskrinih delavcev s strani visoko razvite dežele kot je ZSSR.

Svečan podpis te pogodbe bo v četrtek, 5. 6. 75.

Do kakovosti z znanjem in odgovornostjo

OB IX. ZBORU JUSK

V čisto dopustniškem Portorožu, (gostov je že precej priprave na sezono so zaključene), se je pretekli teden odvijalo IX. zborovanje DRUŠTEV ZA KAKOVOST IN ZANESLJIVOST JUGOSLAVIJE.

Domala polno osrednjo dvorano AVDITORIJA so s svojo navzočnostjo počastili ugledni gostje, predstavniki političnega življenja:

podpredsednik IS SRS dr. Avguštin Lah, ki je imel tudi nadvse tehten referat, sekretar za industrijo IS SRS ing. Ivo Klemenčič, podpredsednik sobranja LRM Marija Bakolovska, predsednik Skupščine občine Piran Ivan Bažec ter predstavnik Zvezne gospodarske zbornice Dragan Strujič.

Posvetovanje je začel predsednik slovenskega Društva za kakovost in zanesljivost Zdenko Kostanjevec (TAM). Po zvrstitvi pozdravnih nagovorov je predsednik JUSK Krešimir Varljen začel plenarno zasedanje, ki se ga je udeležilo čez 350 strokovnjakov in družbenopolitičnih delavcev. Med njimi je bilo 8 referentov na plenarnem zboru in 44 referentov na zasedanju sekcij.

Letošnji IX. zbor je imel več kakovostnih sprememb in je pomenil v mnogočem uvod v družbeno-angažirano delo sicer povsem strokovnih ljudi s tega področja. Na zboru so se prvič v taki obliki za govorniškimi pultom zvrstili strokovnjaki različnih strok.

Tako smo slišali: politike, ekonomiste, vojaške, sociologe, tehnike, pravnike pa tudi delavce iz različnih družbenih dejavnosti (predstavnik gospodarstva in industrijske operative iz tekstilne, prehranske, gradbene, elektro in kovinske predelovalne ter farmacevtske stroke, profesorje visokih šol, zdravnike, predstavnike trgovine, predstavnike gospodarskih zbornic in predstavnike armade.) Navzoči so bili tudi novinarji, ki so lahko slišali kritiko na račun posredovanja informacij.

Prizadevanja za kakovost so družbeno pomembna in pojem sam ni le domena proizvodnje dobrin, pač pa obsega vso človekovo dejavnost. Človeka je okupirala potrošniška miselnost, ki ga peha v poprečnjaštvo, v nadvlado količine nad kakovostjo (prof. Tomič). Tako se srečamo s človekom, z njegovo individualnostjo in vse pomembnejšimi motivatorji za njegovo ravnanje (prof. Andrejčič). Človekovo delo se kakovostno spreminja, od ročnega garača prehaja v upravljalca s stroji, s samim sabo, z družbo, v kateri želi polno uveljavljati svoje sposobnosti. Pri vsakem delu je potrebno uveljavljati raziskovalni pristop (dr. Lah). Delo na osvajanju znanja, pri raziskavah, je potrebno vrednotiti po rezultatih. V aktivno delo pri raziskavah se naši mladi strokovnjaki vključujejo vse prepozno. Najaktivnejše pri tem delu človek ustvarja med 23 in 30 letom. Naše raziskovalne strukture so toge, neučinkovite (majhno število inovacij) in v te se vključujejo sicer s svežim znanjem prepojeni mladi kadri, ki pa so v njih neučinkoviti. Zato je nujno revolucionarno spremeniti stare strukture. Postopno ne bomo dosegli zastavljenih ciljev (dr. Lah).

Naša INDOK služba — v državnem merilu — je neučinkovita. Uvažamo staro tehnologijo, pa še ta je le 60 % izkoriščena, (B. Pleša). Informiranje o znanstvenih dosežkih, ki so vseljudska last, peša tudi v svetovnem merilu. Tako napr. o naših dosežkih poročajo ameriškim znanstvenim ustanovam

avstrijske, ki pa z nami le skromno sodelujejo in je zato tako poročanje gotovo neustrezno (dr. Lah).

Organizacijski pristopi, ki jih je uveljavila armada do svojih dobaviteljev, so poučni, ker so učinkoviti. Seveda se velja spomniti, da so stopnja tehnologije in tržni pogoji imeli pri tem bistveno vlogo. Že samo navedba, da je armada soliden plačnik, potrjuje prejšnjo ugotovitev.

V pogojih vseljudske obrambe je kakovost zaščite vsega, kar smo in kar imamo, bistveno porasla. Armada prispeva tudi k porastu kakovosti v našem gospodarstvu s svojimi zahtevnimi naročili (general D. Markovič).

Kakovost blaga preverja vojna kontrola z inspiciranjem pri prevzemih in vpogledom v tehnološke procese. Postavlja visoke zahteve za zanesljivost in se zato poslužuje jamstva za kupljeno blago.

V okviru problematike, ki jo poimenujemo integralna kontrola kakovosti, kar bi se po naše reklo zagotavljanje kakovosti za razliko od ugotavljanja, kar v naših obratih pravzaprav počnemo, se pojavlja tudi tržišče s potrebnimi servisi in rezervnimi deli. Celotni sistem mora biti učinkovit. Zato so pogoste zahteve, prav s strani industrije, da se uzakoni — torej državna poleg samoupravne intervencije — obvezna organizacijska oblika skrbi za kakovost od proizvodnje do uporabe (dr. Spasič). Kategorične zahteve po državni skrbi za zaščito trga in potrošnika so postavljali predstavniki vseh panog z navajanjem primerov. Beograd ima ustanovo, ki preverja kakovost blaga v trgovini na drobno, preden pride na police!

Tržišče obvlada kvantomanija in nesposobnost, da bi zadovoljili človekove drugostopenjske potrebe. Pri tem pa niti ne vemo, kakšna raven kakovosti je družbeno optimalna (prof. Tomič). Ko si združeno prizadevamo za kakovostnejše življenje, je umestno vprašati se, če smo po rezultatih boljši, če smo kot družba za posameznika prijetnejši. Zagotavljanje kakovosti obsega tudi sankcije do povzročiteljev neustrezne kakovosti. V tržnih gospodarstvih zagotavlja država kakovost blaga. Isto velja tudi za plansko gospodarstvo.

Člen 281 naše ustave govori tudi o kakovosti, imamo zakon o prometu z zdravili in živili (družbeni pomen), mnogo tega pa je prepuščeno samoupravnim in družbenim dogovorom.

Za naš zanimiv odnos med TOZD v združenem delu svetujejo pravniki urediti po samoupravnih — dogovorni poti, kjer so zaobsežene tudi sankcije. Odnos med zakonom in dogovorom pa za ta predmet še ni jasen (dr. Vilus).

Kakovost nastaja pri snovanju. Kupec se ozira za kakovostnim blagom. Vse to pa ne pobija ugotovitve, da je produktivnost temelj dohodka in ne kakovost, če ju gledamo ločeno (ing. Dusman). Sicer pa sta oba pojma nerazdružljiva, ker vsaka količina že vsebuje neko kakovost. Da bi ob določeni produktivnosti dosegli tudi ustrezno kakovost, oboje pa je grajeno na minulem delu (ing. Dimovski, dr. Lah), sredstvih (materialna baza) in znanju (duhovna baza), se velja usmeriti vse bolj v pripravljalne procese — raziskave, študij (dr. Lah) in v projektivo. Zagotavljanje zanesljivosti projektov, kar je tudi razvoj novega izdelka, je še posebej pomembno (ing. Dusman).

Zanimive so pri tem izkušnje vojne kontrole (JLA), ki kažejo, da je pri pomanjkljivosti izdelkov udeležena proizvodnja s 15 % in kar s 70 %

(Nadaljevanje na 4. strani)

Ekipa prve pomoči iz TOZD Naprave posreduje.

Gasilsko-tehnična enota TOZD Naprave v akciji.

NA STEGNAH JE ŠLO ZARES...

(Nadaljevanje s 1. strani)

LO in štabov civilne zaščite, rad bi samo napisal osebne vtise in opažanja tistih, ki so vaji prisostvovali kot predstavniki ljudske obrambe mesta in občine.

Tovarna elektronskih naprav: Zelo solidne priprave. Osebna in splošna opremljenost enot funkcionalna in skoraj stoprocentna. Posebno ugoden vtis je napravila Gasilsko—tehnična enota z disciplinirano in hitro intervencijo. Tudi ostale enote civilne zaščite so po načrtu izvršile svoje naloge. Sinhronizacija delovanja posameznih ekip je bila precizna in pravočasna.

TOZD IEZE: Priprave so bile izvršene pravočasno in temeljito. Ekipa so pokazale visoko stopnjo strokovnosti in discipliniranosti ter so vajo izvedle v odrejenem času. Vsekar pa je opazovalca motilo to, da so ekipe nastopile brez predpisanih uniform, čutiti pa je bilo tudi pomanjkanje ostale skupne opreme, o čemer

bo moral odbor za ljudsko obrambo poseben razpravljati in ukrepati.

TOZD Orodjarna: Nastopili sta samo gasilska ekipa in ekipa prve pomoči, obe sestavljeni tik pred samo vajo. Zalaganju in vestnosti posameznikov iz tovarne gre zahvaliti, da je bila vaja kljub temu uspešno opravljena. Seveda je naloga odbora za ljudsko obrambo, da čimprej vprašanje civilne zaščite postavi na dnevni red, da poskrbi za ustrezno kadrovsko zasedbo, mora pa tudi razpravljati o osebni in skupni opremljenosti.

Na splošno lahko rečemo, da so pripadniki civilne zaščite, sodelujoči pri tej vaji, kakor tudi odbori za ljudsko obrambo in kar je posebno razveseljuje tudi vodilni kadri v tovarnah vajo vzeli zelo resno in s polno mero odgovornosti, hkrati pa tudi z obljubo, da bodo v bodoče, ko bomo imeli vaje pod težimi pogoji (brez predhodnega obvestila in priprav, ponoči, pozimi itd), sodelovali s še večjo vnemo in požrtvovalnostjo!

Jože Deželak

Močno povečan proizvodni načrt uresničujejo

Danes si malo bolj podrobno ogledamo, kako deluje in posluje nekaj nad sto članski delovni kolektiv Industrije za avtomatiko – TOZD Napajanja v Novem mestu.

Že takoj v začetku nas prevzamejo številke v njegovem letošnjem gospodarskem načrtu. Zakaj? Preprosto zato, ker so v letošnji načrt zapisali, da bodo skoraj podvojili vrednost lanske proizvodnje! Na primer: lanska realizacija je znašala nekaj nad 46.000.000 dinarjev, za leto pa načrtujejo kar 71.000.000 dinarjev. To je pravzaprav izredno visok porast proizvodnje, toda še bolj zanimivo pri tem je, da v tovarni niti s tako visoko vrednostjo proizvodnje še niso zadovoljni. Prizadevali si bodo, da bodo dosegli še višjo realizacijo, čeprav seveda na račun povečanih naporov celotnega delovnega kolektiva.

Odkod takšen zagon in takšne želje kolektiva? Odgovor na to vprašanje predvsem lahko najdemo v tem, da s takim dvigom proizvodnje skušajo ustreči vsem naročilom tržišča, ki je v tem obdobju prav zares nenasitno, vedo pa tudi, da je perspektiva tovarne v tem, da si z večjo proizvodnjo in boljšim gospodarjenjem ustvarijo pogoje za nadaljnjo rast in izpopolnjevanje. O načrtih smo torej slišali, zdaj pa pogledajmo, kako jih v letošnjem letu tudi uresničujejo in, ali bodo kos svojim, tako obsežnim in zahtevnim nalogam. Podatki za prve štiri letošnje mesece govore za to, da so res na najboljši poti, da vse te svoje načrte in želje tudi uresničujejo, seveda ob kolikor toliko normalnih pogojih za poslovanje.

Medtem ko so mesečne obveznosti tovarne napajalnih naprav znašale po

5.910.000 dinarjev proizvodnje mesečno, le-te samo v januarju niso izpolnili, iz objektivnih razlogov. V januarju so dosegli le nekaj nad 55, % načrtovanega obsega proizvodnje, zato pa so ga v februarju že močno presegli; izdelali so za 6.463.000 dinarjev. V marcu so bili še uspešnejši, saj je realizacija znašala celo 8.005.000 dinarjev, v aprilu pa spet 7.289.000 dinarjev, tako, da so skupno v štirih mesecih namesto za 23.640.000 dinarjev, izdelali že za 24.694.000 dinarjev in tako zamujeno v januarju v celoti nadoknadili in si hkrati še zagotovili lep naskok za nadaljnje obdobje, ko ne nameravajo v svojih delovnih naporih prav nič popuščati.

V tovarni so pred nekako dvema leti začeli uvajati nov program – tiristorskih naprav za napajanje telefonskih central, lotili pa so se tudi modernizacije ostalega programa, pri čemer uspehi niso izostali, pa čeprav sprva ni šlo lahko, če ne zaradi drugega, pa že zaradi samega načina dela, ki ga je bilo treba nujno spremeniti in izboljšati.

Ne samo želje po večji in uspešnejši proizvodnji, pač pa predvsem rastoče povpraševanje po njihovih izdelkih doma in v tujini, so narekemale korenite spremembe tudi v sami tehnologiji in v tem so v tovarni nedvomno dobro uspeli, saj sicer si takšnega skoka obsega proizvodnje prav gotovo ne bi drznili načrtovati.

Iz posamične proizvodnje, ki je bila v tovarni ustaljena že od vsega začetka, so prešli na serijsko. Uvedli so dva montažna trakova, lahkega za proizvodnjo vseh tipov manjših polnilnikov za akumulatorje in težjega za proizvodnjo tiristorskih telefonskih napajalnih naprav in drugih do 20A moči. Danes na obeh montažnih trakovih izdelajo že okrog 40 % celotne svoje mesečne proizvodnje. Tudi pri uvajanju proizvodnje na montažnih trakovih sprva ni šlo lahko, kot navadno pri uvajanju vsakršne novosti ne, vendar zdaj teče gladko in uspešno.

Ob takšnem proizvodnem tempu kot teče v tovarni zdaj pa so se začele kazati nove težave. Predvsem so delovni prostori za tolikšni obseg proizvodnje postali daleč premajhni. V ta namen skušajo pripraviti in uresničiti izgradnjo aneksa s površino 360 m² koristne površine, kar bi nekako zadostovalo tja do l. 1980, če bo proizvodnja v tovarni še naprej tako naraščala. Načrte za novi proizvodni objekt že imajo, prav tako tudi lokacij-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Lahko montažni trak za polnilnike Pobi, Korektor in Poli.

DO KAKOVOSTI Z ZNANJEM IN ODGOVORNOSTJO

(Nadaljevanje s 3. strani)

pripravljalne faze – razvoj, tehnologija. Podatki za Iskro kažejo še nekoliko neugodnejšo sliko za pripravljalne faze (mgr. Čuk).

Z učinkovitostjo v operativni tehnične kontrole se je po organizacijski plati torej s formalnimi prijemi spoprijel dr. Spasić (Beograd). Vendar pa brez upoštevanja delavcev in lastnosti človeka pri delu samo formalne oblike še ne vodijo v učinkovitost TK.

V proizvodnji in pri njeni pripravi je potrebno imeti ustrezne podatke o kakovosti in o mestih, kjer je ne dosegamo. Le vsako sedmo jugoslovansko podjetje ima ustrezno informativno službo (prof. Andrejčič). Ti podatki so potrebni vsakemu proizvajalcu, da lahko odloča o svojem delu. Kakšni naj bi podatki bili, da bi informiranje omogočalo racionalno odločanje, je določeno z devetimi pojmi, kot so: aktualnost, razumljivost in

operativnost informacij ter drugi (B. Zontar).

Zbor je poleg obravnave čisto strokovnih problemov izzvenel tudi v pozivu družbenim vedam: politologiji, ekonomiji, pravi, sociologiji, psihologiji idr., naj se bolj in več vključijo v reševanje praktičnih nalog v zvezi s kakovostjo. Pri ustvarjanju dobrin, kjer prihaja v ospredje ekonomika, obstaja prevlada količine nad kakovostjo, kar je potrebno upoštevati pri delu poklicnih delavcev na kakovosti in se temu prilagoditi z metodami in oblikami organizacije dela v TOZD, da bi dosegali družbeno optimalno raven kakovosti.

Vsi referati z IX. zbora JUSK v Portorožu so natisnjeni v lični knjigi.

Organizatorjem gre zahvala za uspešno organizacijo posveta in nastanitev udeležencev, kar je ob zaključku tudi izrazil novi predsednik JUSK Blažo Marković (SR Srbija).

BOŽO

Težki montažni trak za vse vrste napajalnih naprav za telefonijo z močjo do 20A, za UB 24 Si 32 in delavniške polnilnike.

Janko Medved dela na težkem montažnem traku na UB 24 Si 32.

Soodločati usklajeno

NAŠ RAZGOVOR OB OKROGLI MIZI Z DELEGATI KRANJSKE ISKRE – ELEKTROMECHANIKE O UVELJAVLJANJU DELEGATSKIH RAZMERIJ V PRAKSI

Dobro leto je tega, kar sta bili sprejeti nova zvezna in republiška ustava. S sprejetjem ustavnih določil pa smo se tudi zavezali, da bomo spreminjali in nenehno izboljševali same temelje odnosov v naši samoupravni družbi. Vsi delovni ljudje upravljajo po izvoljenih delegatih. To pa je seveda možno samo na ustrezno organiziran način.

Zanimalo nas je, kako daleč so z izkušnjami pri uveljavljanju delegatskih razmerij v kranjski Elektromehaniki, v Industriji za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj.

Povabilu na razgovor se je odzvalo pet članov tega 10.000-članskega kolektiva, ki ima delovno skupnost skupnih služb ter 19 TOZD v raznih gorenjskih in ljubljanskih občinah.

Nace Pavlin, dipl. iur., vodja pravne službe v DO; Jože Zaletel, dipl. inž., vodja proizvodnje v TOZD ERO, predsednik delavskega sveta DO; Peter Polak, dipl. inž. in dipl. politolog, vodja oddelka za družbene zadeve, delegat delegacije KOP za zbor združenega dela v Občinski skupščini Kranj ter predsednik skupine delegatov za gospodarsko področje iz občine Kranj, ki v zbor združenega dela Republiške skupščine delegira 4 delegate; Zdravko Gorjanc, vodja odseka za medsebojna razmerja v DO, delegat v kranjski občinski in regionalni gorenjski zdravstveni skupnosti; Vito Osojnik, višji ekonomist v investicijskem področju, predsednik konference delegacij skupnih služb DO za zbor združenega dela skupščine občine Kranj.

Organizacija delegatskega sistema v delovni organizaciji (DO) zagotavlja tri načine sodelovanja slednje: pri upravljanju v DO, pri upravljanju družbenopolitičnih ter samoupravnih interesnih skupnosti (SIS).

ISKRA: „Kakšna je organizacijska struktura v Elektromehaniki glede na dislocirane TOZD, glede na povezavo med temeljnimi delegacijami, ki delegirajo v zbore družbenopolitične skupnosti

in med temeljnimi delegacijami, ki delegirajo v SIS?“

ZALETEL: „V sami DO ta delegatska razmerja (od samoupravnih organov v TOZD pa do ravni DO in naprej do sestavljene delovne organizacije –

SOZD) potekajo dokaj dobro, tu je sistem informiranja že izdelan, imamo pa tudi že neke določene izkušnje in tradicijo na tem področju. Ta drugi sistem – mislim, navzven – v DP skupnosti občine in SIS, pa je nekaj novega in tam je tudi več problemov. Delegati se dnevno srečujejo z različnimi vprašanji oziroma nam jih postavljajo. Tudi pri obravnavanju gradiv, ki so zelo obsežna, je precej problemov.“

„ISKRA: „Kakšna pa je povezava med samoupravnimi organi v SOZD?“

ZALETEL: „V zadnjem času je namenjen temu velik poudarek, precej dela – usklajevanja in dogovarjanja – in če začnemo pri čimboljši povezavi v TOZD, novi samoupravni sporazum o združitvi v DO in SOZD določa, da je delegacija za DS DO hkrati tudi DS TOZD. To je novost, ki daje tej vertikalni informaciji in odločanju kvaliteto, ki je prej ni bilo.“

ISKRA: „Ali vi to pojmuje kot bistveno in pomembno stvar?“

ZALETEL: „Da, dokaj, saj so delegati seznanjeni in soudeleženi pri odločanju od TOZD pa do vrha DO.“

ISKRA: „In kako po vaši oceni poteka aktivnost delegacij Elektromehanike?“

ZALETEL: „Ta aktivnost je precej odvisna od delegatov samih. Določene skupnosti delajo zelo dobro, se pred sejo določene SIS, ali zbora združenega dela sestanejo, skupaj proučijo gradivo, določijo delegate in zavzamejo stališča, ki so v interesu DO, oz. vseh zaposlenih.“

ISKRA: „Kdo je pobudnik teh

srečanj in kaj pravi o tem samoupravnih sporazumih?“

ZALETEL: „To še ni točno določeno; sklical naj bi jih vodja delegacije za posamezno skupnost. Za začetek pa smo za to poskrbeli posamezni predsedniki samoupravnih organov. Sedaj pa je to že malo bolj zaživelo in določeni vodje delegacij že sami sklicujejo srečanja, kjer izberejo delegate, obravnavajo gradivo in pripravijo dokončne formulacije sklepov.“

ISKRA: „Kateri dileme in ovire srečujete pri uveljavljanju delegatskih razmerij v praksi?“

POLAK: „Nekaj težav vsekakor je v tej zvezi. V temeljnih delegacijah, ki delegirajo v zbore občinske skupščine in potem naprej v zbore republiške skupščine, je ena pglavilnih težav povezava med temeljnimi delegacijami oziroma povezava delegacije z delegirajočo sredino, gre za to, kako interese in mnenja za problematiko, ki je na dnevnem redu (recimo zborov občinske ali pa republiške skupščine) povezati in prenesti na nivo občinske skupščine ali še naprej na skupino delegatov za republiško skupščino, potem pa prenesti avtentična stališča in mnenja slednjih o posameznih vprašanjih, ki so tam na dnevnem redu, spet nazaj, v bazo. Vsaj v začetku te povezave sploh ni bilo. Delegati si najprej nismo znali pomagati in smo potem začeli z lastnimi pobudami. Kot primer naj navedem delegate iz naših temeljnih delegacij, ki so v skupini delegatov za zbor združenega dela Republiške skupščine. Problem je bila vzpostavitev te povezave, zato smo dali vodjem delegacij v TOZD

pobudo, da bi se v posameznih vprašanjih skupno pogovorili in, da bi prišlo v delegacijah TOZD do obravnave problematike, ki je na dnevnem redu n.p.r. v Republiški skupščini. Nekaj takih poskusov smo naredili. Žal pa je pri tem tudi ostalo. Pogrešamo nekega sistema v tem smislu. . .“

ISKRA: „... No; seveda to ne bo šlo čez noč, treba bo še nekaj časa. . .“

POLAK: „Upamo, da bo ta sistem v kratkem vzpostavljen in, da se bo še kdo v tehničnem smislu ukvarjal s pripravo takih sestankov, da ne bi to ostalo na plečih delegatov samih. Človek ima potem namreč občutek, da se zadeva privatizira, da so prisotna neka privatna hotenja. V glavnem pogrešamo sistem povezave z bazo in to v tehničnem smislu. To je ena relacija – druga relacija pa je povezava s samoupravnimi organi v OZD, ki je do neke stopnje že vzpostavljena. Stikov s skupnimi temeljnimi delegacijami TOZD za SIS (tretja relacija) pa še ni. Sodelovanje bo potrebno, ker tudi tam pride ista, ali podobna problematika večkrat na dnevni red.“

GORJANC: „Jaz osebno ne čutim nekih posebnih ovir in problemov, saj je to skupna problematika nas vseh. Kot delegat pa bom navedel ovire, za katere menim, da jih res vsi občutimo. Predvsem menim, da je tale razgovor, ki se tiče problematike SIS, malce preuranjen, glede na to, da na tem področju samoupravljanje še ni začelo popolnoma delovati.“

ISKRA: „Zakaj ne?“

GORJANC: „Zakon o SIS, ki ureja dejavnosti posebnega družbenega

Živahna dejavnost mladih

Prvič v življenju sem bil na Pržanu, ko sem šel na razgovor s sekretarko mladinske organizacije Jano Martinučevo. Presenečen sem bil nad lepo lokacijo tovarne, saj je sredi gozda pot bolj podobna vikendarskemu vzdušju kakor tovarniškemu.

Ravno med odmorom sem prišel. Okrog tovarne je bilo živahno in veselo. Igrali so odbojko in tudi navičev ni manjkalo okoli igrišča. Poiskali so mi Jano in rada mi je povedala, kaj delajo mladi. Mladinska organizacija ima 240 članov. Večina se jih vozi v tovarno iz Ljubljane in zato imajo navadno akcije, sestanke in treninge kar takoj po službi, da se ni treba vračati iz mesta.

Na družbenopolitičnem področju so bili letos zelo aktivni. Tako so poslali zastopstvo tečaja mladine ZP v Predvoru, v Portorožu so bili po liniji občine in prav zdaj obiskuje skupina mladincev predavanja s tega področja, ki jih organizira občina Šiška. V kratkem pa bodo v okviru proslav ob 30 letnici osvoboditve organizirali srečanje z narodnim herojem Janom in se pogovorili o času, "ko se je kalilo jeklo" naše sedanjosti.

Organizirali pa so zanimivo informativno srečanje vodilnih uslužbencev tovarne z mladinci. Udeležilo se ga je preko 50 mladincev, ki so pozorno spremljali informacije o proizvodni in poslovnih problematiki, še bolj živahno pa je bilo, ko so vprašanja kar deževala. Na tem razgovoru se je marsikaj, kar se je po tovarni govorilo za ogli razjasnilo in postalo čisto razumljivo.

Mladina ima v Pržanu tudi zelo živahno dramsko sekcijo, ki je pripravila vrsto uspešnih akademij in proslav,

vsebinsko in oblikovno so našli izvirna pota in presenetili sodelavce za 8. marec, za Prešernov dan, za prvi maj in nekajkrat s prijetno in svežo proslavo praznika. Nastopajo kar v menzi, je ceneje in bolj pri roki. Najbolj zanimivo pa je, da je večina članov dramske sekcije iz neposredne proizvodnje.

Mladinci pa so najaktivnejši na športnem področju, igrajo nogomet, roket — ženske in moški, namizni tenis — imajo žensko in moško ekipo, košarko — ženska in moška ekipa, odbojko, balinajo, kegljajo in streljajo. Za treninge imajo rezervirano telovadnico v gimnaziji v Šentvidu, doma v tovarni pa so si udarniško uredili igrišče za odbojko. V kratkem pa bodo s prostovoljnimi akcijami uredili igrišče za mali nogomet, roket in košarko. Vsekakor zelo podjetno. Letos spomladi pa so se lotili tudi okolice tovarne. Zasadili so cvetje, uredili zelenice in pospravili, kar ne spada v urejeno okolico. Ta zgled bi v marsikaterem podjetju lahko posneli.

Jana mi je tudi zaupala, da se mladinci dobro razumejo s samoupravnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami in tehničnim vodstvom tovarne in pri vseh imajo razumevanje in podporo. V takem vzdušju je lepo delati. KF

Zaradi obilice prispevkov smo bili nekatere izmed njih odložiti do naslednje številke. Avtorje in bralce prosimo za razumevanje.

ŠTIRIDNEVNI IZLET V ČSSR

Tudi v letošnji sezoni bomo organizirali tradicionalni izlet v ČSSR, in sicer v času od 5. do 9. julija.

Odhod avtobusa iz Ljubljane bo v soboto 5. julija ob 4. uri s Trga osvoboditve (izpred Univerze), iz Kranja ob 4.30 uri izpred hotela Creina.

Pot bo vodila čez prehod Ljubelj, nato prek Visokih Tur in Linza čez mejni prehod Dolnje dvorišče v ČSSR, kamor prispemo približno ob 14. uri. Ogledali si bomo znameniti grad Hluboka, in mesto Plzen, kjer bomo tudi prenočili.

V nedeljo, 6. julija, si bomo ogledali znameniti zdraviliški mestni Karlovi Vari in Marianske Lazne, v popoldanskem času pa bomo nadaljevali pot v Prago, kjer bomo prenočili.

V ponedeljek, 7. julija dopoldne, si bomo ogledali praške znamenitosti (Hradčane, knjižnico, zakladnico, Loreta), popoldne pa bo prosto za individualne ogledke in nakupe.

V torek, 8. julija bomo po zajtrku odpotovali proti domu, si spotoma ogledali še nekatere znamenite gradove in kosili v Čeških Budejovicah, nato pa bo sledil povratek čez Dunaj v Jugoslavijo.

Cena izleta je 1.250,00 din, ki jih je treba ob prijavi poravnati na naš ziro račun št. 50104-679-82016, SINDIKALNI ODBOR ZP ISKRA, ali na blagajni na Prešernovi 27, Ljubljana.

Vse informacije dobite na telefon 24-926.

Zaradi omejenega števila sedežev prosimo, da se čimprej prijavite.

Zadnji rok za prijave je 20. junij 1975.

Franc Logar upokojen

Kdo v Iskri Elektromehaniki ne pozna dipl. jurista Franca Logarja, ki je od leta 1957. član Iskre kot strokovni sodelavec v pravnem oddelku. Čeprav je zakoračil že osmemu križu nasproti, je še vedno zdrav in čil in v poletnem času po gorovju očaka Triglava prekosi še veliko mlajših planincev.

„Vedno manj nas je na obletnicah mature“ nam je po tožil ob zadnjem srečanju, seveda, saj je zrelostni izpit opravil že leta 1921. Po končani Pravni fakulteti v Ljubljani 1926. je bil leta 1926 postavljen za pravnega praktikanta pri Višjem deželnem sodišču v Mariboru. Po opravljenem sodniškem izpitu ga je pot vodila po različnih občinskih in okrožnih sodiščih po Sloveniji, razporedili so ga celo v Surdulico, ker se je zameril takratnemu režimu.

Kakšen je bil Logar Franc kot delavec najbolj kaže ocena predsednika okrožnega sodišča v Celju iz leta 1923. v kateri pravi: „S strokovno sposobnostjo, marljivostjo in zanesljivostjo se v službi dviga nad tem, kar mora pokazati vsak dober in reden sodnik“ in to tudi dokazoval ves čas svojega dela v Iskri, zato se tej oceni lahko pridružimo tudi mi. Želimo, da bi Franc Logar v času zaslužnega počitka doživel še veliko lepih dni, ker jih doslej zaradi dela ni mogel izkoristiti.

Nace PAVLIN

V trimesečju načrta niso dosegli

Plan tovarne Gospodinjskih aparatov se za leto 75 skoro ne razlikuje od leta 1974, razen kolikor računajo na večjo produktivnost. Leto 74 so uspešno zaključili in ostanek dohodka po večini investirali v obsežno novo proizvodno stavbo, ki je že v zaključni fazi izgradnje. Precej pa so investirali tudi v strojno opremo za obrat plastičnih mas in modernizacijo transporta. Del ostanka dohodka pa so namenili tudi za posojila delavcem, ki gradijo hiše in bodočim etažnim lastnikom. V prvem kvartalu letošnje niso dosegli plana. Vzrok za to je več. Predvsem slaba prodaja v minuli mili zimi, ko so ostajali zlasti štedilniki in peči. Plan so v prvem kvartalu dosegli le 71 % — nasproti lani je realizacija večja za 5 % — torej indeks 105. Seveda je bil tudi dohodek bistveno manjši od planirane, planirali so dohodek 10 milijonov, dosegli pa le štiri in pol, lani v tem času so imeli pet in pol milijonov dohodka.

Takim rezultatom je botrovala ne-likvidnost, še bolj pa povečanje zakonskih in pogodbenih obveznosti. Tako so se te obveznosti zvečale za 51 odstotkov, materialni stroški pa za štirinajst odstotkov.

Osebnih dohodkov letos niso dvigali, ker so lani proti koncu leta precej dvignili osebne prejemke in so letos OD v primerjavi z lanskim prvim kvar-

talom večji za 18 odstotkov, dejansko je pa ostal na isti ravni kot konec leta.

K.F.

V ELEKTRO ŠOLI TUDI RAZRED ZA KLJUČAVNIČARJE IN ORODJARJE

V novomeški elektro šoli, o kateri smo trdem boju za priznanje smo lani pisali tudi v našem listu, je opravil prvi letnik, v katerem je bilo skupno 18 učencev iz TOZD Napajanja in TOZD ELA.

Da bi rešili pomanjkanje ustreznih kadrov, bodo v prihodnje v tej šoli imeli tudi razred za ključavničarje in orodjarje. Ob začetku novega šolskega leta bodo v ta razred vpisali 15 bodočih ključavničarjev in orodjarjev za TOZD Napajanja, da pa bi čim bolj zmanjšali dejanske stroške šolanja, bodo skušali v šolo pritegniti tudi učence iz drugih podjetij, ki za takšne kadre imajo potrebo.

Glede na končan prvi letnik elektro šole v Novem mestu, je videti, da je bilo njeno osnovanje umestno, saj bo prav gotovo prispevala k reševanju problemov strokovnega kadra.

— C —

MOČNO POVEČAN PROIZVODNI NAČRT URESNIČUJEJO

(Nadaljevanje s 4. strani)

sko dovoljenje, pridobiti pa bodo morali še gradbeno dovoljenje in seveda — kar je tudi najpomembnejše — potrebna finančna sredstva, za kar upajo, da se bodo dogovorili znotraj industrije za avtomatiko.

Določene težave pa predstavlja v tovarni tudi že zastarela strojna in druga oprema, kar vse se je še tem bolj odrazilo zdaj, pri tako povečani proizvodnji. In če bodo hoteli svoje načrte uresničevati, bo treba misliti tudi na novo opremo. Zlasti v lakirnici je ta problem še bolj pereč.

Nešteto in pa težave z reprodukcijem materialom so lahko edini vzrok, da marljivi delovni kolektivi svojih obveznosti ne bi utegnili izpolniti. Za svojo proizvodnjo potrebujejo v TOZD Napajanja okrog 15 % uvoznega materiala. Količinsko seveda to ne predstavlja kdo ve kako velike postavke, vendar so to ključni sestavni deli, katerih (npr. tiristorji) doma žal ne morejo dobiti. Vsaka nerednost v dotoku tega materiala pa se lahko slabo odraža v poteku proizvodnje.

V letošnjem januarju prodaja ni sledila proizvodnji, kar je bila posledica prehoda v industrijo za avtomatiko, vendar se je stanje zdaj bistveno popravilo. Lani so nekaj nad 12 % svoje proizvodnje tudi izvozili. Lahko bi morda izvozili tudi več, vendar sta tu dve vprašanji, ki ju je treba prav rešiti: vprašanje atestov izdelkov za zahodna tržišča in vprašanje izvoznih cen. Vsekakor pa so doslej z izvozom svojih izdelkov krili uvoz reprodukcijskega materiala, kar je nedvomno ugodno.

Za letošnje leto načrtujejo, da bodo izvozili 15 % svoje proizvodnje, pri čemer so v prvih štirih mesecih realizirali nekako 2,25 %, a se bodo morali v naslednjih mesecih še bolj potruditi, če bodo hoteli načrtovati obseg izvoza dejansko uresničiti.

Iz vsega povedanega torej vidimo, da so v TOZD Napajanja zelo prizadevni in jim zato iz srca želimo, da bi jim uspelo letošnje naloge v celoti izpolniti, oz. celo, da bi jim uspelo doseči tiste skrivne, interne želje, ki si jih bodo prizadevali doseči. — J. C. —

pomena, je izšel 19. decembra in do- loča, da morajo te skupnosti sprejeti svoje samoupravne splošne akte v času pol leta, torej do junija. Tako smo torej v nekem prehodnem obdobju, ko začasno še veljajo stari akti, do- ločila in poslovniki ter vzdržujemo še zatečeno stanje. Delavci na tem področju zato že s pravnega vidika ne morejo odločati tako suvereno. Po- vedal bi še to, da kot delegat s pod- ročja zdravstva (kjer so zadeve konti- nuirane, investicije pa v teku) ne morem n.p.r. kar takoj poseči vanje in vplivati odločno. Tudi sam družbeni dogovor o gibanju, strukturi in obsegu skupne porabe že predvideva, kakšen dohodek bo moral biti zagotovljen in torej se lahko samo prilagodimo in se s tem strinjamo. Pomembno vplivati pa ne moremo.“

OSOJNIK: „Problemov je več vrst, od objektivnih do čisto subjektivnih. Nima pomena razpravljati o vseh, kajti konec koncev je delegatski sistem sam zadosti fleksibilen in daje delegatom možnost, da veliko število problemov rešijo sami, bodisi z improvizacijo bodisi kako drugače, odvisno od tega, v kolikšni meri je delegat kot posameznik zainteresiran za njihovo reševanje, kar pa je večkrat spet problem zase. Veliko število težav se vedno pojavlja v vzpostavljanju komunikacijskih tokov, tako vertikal- nih kot horizontalnih. Malo je dele- gator, ki ob svojem rednem delu v OZD lahko sledijo dogajanjem, o ka- terih naj bi soddločali po svoji dele- gatski dolžnosti. Komunikacijski tok med Skupščino občine in delegati je več ali manj omejen na dostavo dokaj

obsežnega svežnja gradiva nekaj dni pred sejo zborov, vmes pa zija časovna vrzel, v kateri je delegatova aktivnost praktično izključena. Delegat se na seji svoje delegacije po sprejemu gra- diva za sejo zborov v zelo kratkem času površno seznani z vso, običajno precej obsežno tematiko, o kateri največkrat še nikoli prej ni ničesar slišal in tako formira svoja stališča na osnovi trenutnih impulzov, v kolikor je zaradi kratkega časa in nezadostne informi- ranosti sploh sposoben formirati kakršnakoli stališča. Zato bi bilo najbrž potrebno poiskati možnost vzpostavitve kontinuiranega komuni- kacijskega toka, v katerem bi delegat postopno, sproti, sprejemal informac- ije o pripravah gradiva za prihodnjo sejo zborov, v obliki krajših izvlečkov, ki bi mu omogočili z uveljavljanjem osebne pobude poiskati dodatne informacije in si s tem zagotoviti strokovnejši pristop k razumevanju in reševanju problemov. Povsem logično seveda pomanjkljivosti v vertikalnem toku povzročajo ustrezne težave pri izmenjavi mnenj in formiranju stališč v horizontali. Nezadostna vključitev v dogajanje in nerazumevanje površno pregledanega gradiva ustvarja pri dele- gatu občutek formalizma in nekorist- nosti, seveda pod predpostavko, da gre za delegata z razvito delovno in družbeno zavestjo.“

ISKRA: „Katera načela bi bilo po vašem mnenju treba uveljaviti, da bi delegatska razmerja zaživel tudi po vsebinski plati?“

POLAK: „Ce se omejim čisto na tehnično urejevanje, bi bilo treba s poslovníkom te odnose regulirati. To

bo urejeval poslovnik samoupravnih organov znotraj in izven DO. Upam, da bo v doglednem času izdelan, saj je nujno potreben. Ko bo sistem vzpo- stavljen, seveda stvari še ne bodo stekle avtomatsko. Potrebno bo vzpodbujati, za kar je osnova — kot vemo — informiranje. Kako intenziv- no se bomo z informatiko temu pri- lagajali, pa je stvar ne samo posamez- nikov, ampak vseh družbenopolitičnih organizacij, predvsem v tem smislu, da bodo vztrajale, da se tu naredi bistven korak naprej. Ravno v tem sistemu informiranja namreč tiči vzrok za ne- zažadovoljstvo z začetim delom v delegacijah, ki delegirajo delegate v skupščine SIS in družbenopolitičnih skupnosti. To pa tudi ni samo prob- lem delegatov, pač pa vseh delovnih ljudi. Med tema dvema kategorijama (če lahko tako rečemo), ne bi smelo biti razlike v gledanju na stvari. Kaj mislim z napredkom informiranja? Menim, da še zdaj nismo izkoristili vseh možnosti, ki so dane v današnjem svetu in v naši DO.“

ISKRA: „ali lahko poveste to bolj določno?“

POLAK: „Imamo nek sistem, s katerim smo delno zadovoljni, skuša- mo ga pa izpopolnjevati, — npr. naš „Informativni list“, potem sistem obvestil ter dokumentov, ki krožijo, nadalje sistem gradiv za razne samo- upravne organe. Gre pa še za nekaj drugega. Naj navedem konkretni primer: delegati, ki sodelujemo v delu skupščin na občinski in republiški ravni, bi morali bolj poznati proble- matiko, ki je na dnevnem redu me-

lavskega sveta, ali poslovnega odbora v DO.“

OSOJNIK: „Poleg že omenjenega Poslovnika o delu delegatov in dele- gacij, ki bo povezoval vso aktivnost delegatov v OZD in naprej prek občine in republike, je verjetno po- trebno usmeriti prizadevanja v dve smeri:

— še naprej razvijati sistem kom- unikacij, oz. skrbeti za razvoj vseh njegovih bistvenih komponent, kot so: odprtost, dvosmernost, selektiv- nost, negativna entropičnost, mnenj- ska diferenciranost, itd.

— neprestano izpopolnjevati profil delegata, skrbeti za njegovo razgleda- nost, vzpodbujati njegovo pripravljeno- st do dela, oz. razvijati njegovo delovno disciplino.“

ISKRA: „Kako samoupravni organi na ravni DO usklajujejo stališča z delegacijami naših TOZD, katerih delegati sodelujejo v zborih občinske in republiške skupščine ter v skupšči- ni SIS?“

ZALETET: „Kot sem že prej omenil, je bil tukaj napravljen po- memben korak naprej — naš DS DO sestavljajo delegati, ki so člani DS TOZD. To je kvaliteta pridobitev, ki je omogočila, da se že v sami TOZD izoblikujejo sklepi, ki jih potem dele- gati zagovarjajo in predlagajo na ravni DO. Sistem informiranja je na ravni DO sorazmerno dober, saj v tej smeri delujemo že 25 let. Vendar pa so z vsesplošnim napredkom samoupravl- janja ne samo v DO, pač pa tudi v širšem družbenem okviru, nastopile določene vrzeli, kot so že omenili moji predhodniki. Mi v sami DO (v

kolikor nismo delegati za družbeno- politične zборе, ali samoupravne interesne skupnosti), nimamo dovolj dobrega vpogleda v delo teh skup-

nosti. Hkrati na naših samoupravnih organih ne obravnavamo njihovih gradiv. To je jasno, saj so zato predvi- deni zbori delegacij, ki naj bi te ma- teriale in problematiko obravnavali. Morda bi bilo dobro, če bi se samo- upravni organi DO in TOZD seznanili s stvarmi, ki so za DO pomembne in, ki so v obravnavi na zborih združe- nega dela, ali zborih samoupravnih interesnih skupnosti.“

ISKRA: „To je sedaj vidik tega problema. Vendar pa, kot vemo, od- ločitve tečejo dalje. Treba se je že dogovarjati in odločati. Kako potem samoupravni organi v DO dejansko prevzamejo odločanje v svoje roke, če je stanje takšno, kot pravite?“

ZALETET: „Mi v DO odločamo o stvareh, ki se tičejo DO same in tu že imamo izdelan dokaj natančen de- lovni red. Glede na novo reorganiza- cijo, ki jo je ZP Iskra doživela ob no- vem letu, bomo v teku leta sprejemali še vse splošne akte o delu samouprav- nih organov tako, da bo tam vse točno definirano. Vse pomanjkljivosti, ki se sedaj pojavljajo, pa bodo v teku leta odpravljene. Srečujemo se z do- iočenimi problemi, ker še ni narejena točna razmejitev pristojnosti v TOZD in na ravni DO. Z novim sistemom

Zadovoljni s I. trimesečjem

V Sežani smo se oglašili v gospodarskem sektorju pri vodju Borisu Hlačarju, ki nam je povedal precej razveseljivih novic o poslovanju v Sprejemnikih.

Tovarna je lani zaključila poslovno leto s 93 odstotno izpolnjenim planom in dosegla 13 in pol stare milijarde prometa. Ob zaključnem računu so ugotovili preko 450 starih milijonov ostanka dohodka, ki so ga že koristno obrnili. Letošnji prvi kvartal pa je še bolj razveseljiv. Namreč v trenutni finančni situaciji so prve tri mesece proti pričakovanju izpolnili plan 102 procentno. Prodaja jim je odlično funkcionirala in prodali so že večino zaloga, ki so jih „podedovali“ od bivšega IC. Tako imajo na zalogi le še enomesečno produkcijo, kar še ni kritično. Seveda pa bi bilo lepo, če bi ob tej visoki nelikvidnosti šle vse zaloge sproti v denar, saj je vrednost trenutnih zalog 1,8 stare milijarde in ta sredstva bi Sprejemnikom še kako prišla prav.

Letos fizično niso povečali plana in so ostali približno na isti višini s planom kakor lani. Vrednostno pa se je plan znatno povečal od lanskih trinajstih in pol stare milijarde na letošnjih preko sedemnajst in pol milijona brutoprodukta.

Zadovoljni so tudi z izvozom. Povečali so ga za 100 procentov in to bodo vse izvozili na konvertibilno področje. Imajo že podpisane pogodbe za izvoz 8000 radioaparatorov v zahodno Nemčijo.

Ker pa je letos leto kvalitete, še posebej pazijo na kvaliteto svojih proizvodov. Saj širokopotrošni artikel, kakršen je radiosprejemnik na

tržišču uspeva samo z visoko kvaliteto ob strani domačih in tujih renomiranih gigantskih firm. Kvalitetno so svojo proizvodnjo dvignili tako visoko, da so za polovico zmanjšali servisne posege na terenu.

KF

INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO—TOZD NAPA JANJA, NOVO MESTO

TEČAJ O VAŖSVU PRI DELU ZA VODILNE

Varstvo pri delu je za vsako delovno organizacijo vsekakor zelo pomembno, zato so v TOZD Napajanja v Novem mestu v času med 26. majem in 2. junijem izvedli poseben tečaj o varstvu pri delu za vodilne, vodeče invse odgovorne v tovarni.

Tečaja, ki je dobro uspel, se je skupno udeležilo 36 vodilnih delavcev, ki so 2. junija imeli tudi izpit iz predelane tvarine. Tečaj so imeli v Sindikalnem domu, tvarino pa so jim predavali strokovnjaki s področja varstva pri delu iz Novega mesta. Udeleženci tečaja so tako poslušali skupno 18 ur strokovnih predavanj s področja varstva pri delu.

V septembru bodo podobnih, le še obsežnejši in bolj praktičen tečaj organizirali za vse še preostale delavce v tovarni, zlasti proizvodne delavce. Tudi ti bodo na koncu imeli izpite iz predelane snovi, hkrati pa bodo uvedli tudi kontrolne kartone tako, da bo vsak delavec na svojem delovnem mestu od nadrejenega lahko zahteval takšne delovne in varstvene pogoje, da bo njegovo delo resnično varno.

-C-

ODMEVI K LETOŠNJEMU AVTORALLYU ISKRE

PREJELI SMO DOPIS UPRAVNEGA ODBORA RESTAVRACIJE ISKRA V KRANJU:

Restavracija ISKRA se je z organizatorji avtorallyja dogovorila, da bo udeležencem zagotovila zajtrk in kosilo za 280 do 300 oseb, in to zajtrk v času od 7. do 8.30 ure in kosilo s pijačo od 13.30 do 15. ure. Po 15. uri je bilo treba dvorano namreč pripraviti za proslavo kolektiva PTT Kranj, ki je dvorano rezerviral že pred časom. Organizatorji pa so kosilo naročili šele 14. 5. 1975, to je samo 3 dni pred izvedbo. Pod drugimi pogoji Restavracija organizacije kosil ne bi prevzela.

Delavci Restavracije so se potrudili in pripravili vse po dogovoru, vendar so pričeli udeleženci avtorallyja prihajati na kosilo šele po 14. uri, največ pa jih je prišlo tik pred 16. uro, tako da so ob 16.30 uri zadnji udeleženci šele zapuščali dvorano, ko so prihajali že novi gostje. Organizatorjem (Tekavec in Torkar) je bilo to znano in če je kdo trpel žejo in lakoto (kosilo je 280 udeležencev) je to napaka organizatorjev, ki je ne smejo prevladati na kolektiv Restavracije, ki je storil vse in še več, kar je bil dolžan storiti.

PRIPIS:

V pojasnilo nekaj dejstev:

Pripravljalni odbor za izvedbo letošnjega avtorallyja Iskre, se je 26. marca ob 10. uri sestel v sejni sobi na Laborah. Seji je prisostvoval tudi direktor TOZD Restavracija, ki je zagotovil vse gostinske usluge po želji pripravljalnega odbora, nadalje pa tudi prostore v restavraciji, za razglasitev rezultatov in zaključek ter ozvočenje. Vse to je bilo zajeto tudi v razpisu avtorallyja in sicer v Iskri dne 12. aprila t.l.

Toda, ko sem 13. maja za gostinske usluge v restavracijo dostavil ustrezno naročilnico, se je izkazalo, da je bil dogovor z dne 26. marca pozabljen in pozneje prostori restavracije oddani podjetju PTT Kranj, za njegovo prireditve.

Zaradi zamud nekaterih tekmovalcev, kar je pri avtorallyu vselej možno, pač po povratku žal vsi niso bili postreženi, ker je osebe hitelo s pripravo prostorov za goste iz PTT Kranj. Ni nam bila omogočena razglasitev rezultatov niti v restavracijskih prostorih, niti v sejni sobi, prav tako pa nam je bil odvzet parkirni prostor in ozvočenje.

Dogovor z dne 26. marca torej ni veljal, zato je bilo naše ogorčenje upravičeno.

Vili Tekavec
predsednik komisije
za šport in rekreacijo
ZP ISKRA

Kulturni del proslave dneva mladosti v TOZD Elektroomika so izpopolnili mladi recitatorji.

ISKRA—ELEKTROMECHANIKA, TOZD ELEKTROOPTIKA

TITO — NAŠ VZOR

Za nami je petmesečno obdobje dela osnovne organizacije ZMS v Elektroomiki.

Ob dnevu mladosti smo mladi iz Elektroomike v Ljubljani 22. maja pripravili kulturno prireditev. Najprej je predsednica mladine pozdravila prisotne, predstavila goste iz Elektroomike, Vege, IEVT in IPT, nato pa nam je prebrala referat o vlogi mladine v naši socialistični družbi, o delovanju naše mladinske organizacije v letošnjem letu, na koncu pa še nekaj o kulturnem snovanju mladih. Kulturni program je bil spremljan s partizanskimi pesmimi, vseboval pa je nekaj Kajuhovih pesmi, ki so bile povezane z odlomki o življenju in bojih naših borcev med NOV. Na koncu smo prebrali še odlomek o Titu. Bil je kratek in jasen, kakor njegovo ime, ki v sebi zajema vse; tako ljubezen do svobode kot sovraštvo do sovražnika, tako vever nasme, kot mrk izraz. Njegovo ime govori o preteklosti, ki jo teptamo, govori o prihodnosti, ki do nje

hočemo, govori o boju, ki ga bimo.

Po končanem programu smo goste povabili na zakusko, ob prijetni glasbi pa smo tudi zaplesali.

Pred nami je postavljena vrsta nalog, ki nam jih je zastavil kongres in s stalnim kritičnim preverjanjem storjenega bomo lahko dosegli v nadaljnjem delu tiste rezultate, ki jih moramo dosežati.

Bogdana Zagar

ZAHVALA

ob težki izgubi
najinega očeta

STANISLAVA LAMPIČA

se iskreno zahvaljujema sodelavcem TPD skupne produkcije delov in GPP tovarne števec ter organizaciji ZK Elektroomike za izrečena sožalja, za podarjene vence in denarno pomoč ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sinova LADO in
BOŽO LAMPIČ

Obvestilo

Šahovska sekcija Elektroomike prireja šahovski ekipni turnir, ki bo dne 6. 6. 1975 ob 17. uri v dvorani delavskega samoupravljanja (nad menzo) v Kranju.

1. Na tem turnirju imajo pravico udeležbe 4-članske ekipe (1 rezerva) posameznih TOZD. TOZD zastopata lahko tudi 2 ekipe.
2. Prvovrščena ekipa dobi prehodni pokal. Prehodni pokal bo v njeni lasti, do prihodnjega turnirja, ki bo naslednje leto. Če ekipa osvoji pokal trikrat ga prejme v trajno last.
3. Vsaka ekipa mora imeti potrdilo, da so njeni člani iz njihove TOZD.
4. Turnir bo izveden po Bergerjevem sistemu. Propozicije veljajo iz šahovskega priročnika 1966 s tem, da ima vsak igralec na razpolago 10 minut časa za razmišljanje medpartijo.
5. V primeru delitve mesta odloča:
 - a. boljši rezultat proti zmagovalcem,
 - b. boljši rezultat po Sonnebornu,
 - c. ponovni medsebojni dvoboj.
6. Prijave je treba poslati najkasneje do 5. 6. 1975 na naslov Brce Martin TAO—Elektroomika Kranj, ali na telefonsko št. 22221—2154. Vabljeni!

Radijske sprejemnike natovarjajo za izvoz.

dogovarjanja pa uspešno rešujemo tudi to problematiko.“

ISKRA: „In kako se v praksi zmanjšuje vpliv upravne strukture na samoupravne odločitve? Kako strokovne službe pripravljajo svoje predloge?“

ZALETET: „Večkrat prosimo upravno strukturo za pomoč, saj je veliko bolj seznanjena s problemi in težavami DO. Menim, da je z novim delovanjem delegatskega sistema ta vpliv sorazmerno majhen. Oni v glavnem strokovno pomagajo pri delu in dajejo napotke za formuliranje odločitev, ki so prepuščene nam.“

ISKRA: „Ali po vašem mnenju strokovne službe pripravijo predloge na dovolj poljuden in izčrpen način?“

ZALETET: „To je seveda odvisno od primera do primera. Nasplošno nimamo težav. Večkrat se srečujemo s časovno stisko, saj nas je 10.000, 19 TOZD in delovna skupnost skupnih služb. Časovno velikokrat ne zmoremo, kar pa ni slab odnos do samoupravljanja, ali dela. Prekratki roki vplivajo na kvaliteto in včasih tudi pomanjkljivo pretehtanost odločitev.“

ISKRA: „Verjetno bodo te začetne težave sčasoma izginile. Kot vemo, v Elektroomiki ni vzpostavljen nek zadovoljiv sistem informiranja delavcev, ne samo delegatov. Kaj bi bilo po mnenju delegatov treba napraviti, da

bi bili delavci bolj obveščeni o vseh bistvenih vprašanjih svojega dela in položaja v združenem delu?“

POLAK: „V sistemu informatike, kot sem že prej omenil, je treba napraviti korak naprej. To seveda ne bo možno na neki prostovoljni osnovi, zadeve bo treba točno opredeliti. Iz predsedstva Republiške skupščine je prišel svoj čas napotek (na to temo je bilo organizirano posvetovanje) naj bi večje OZD, predvsem pa občinske skupščine, imele informacijske, ali dokumentacijske centre. Tam naj bi delegati za katerikoli zbor, ali skupnost brez posebnih težav prišli do tistih informacij, ki jih potrebujejo pri tistem delu odločanja, pri katerem nimajo točno določenih nalog, oz. dogovora, kako naj se opredeljujejo ob sklepanju. V delu posameznih skupščinskih teles namreč nastopajo položaji, ko se je možno opredeliti in dogovoriti za neko stališče na osnovi gradiva že prej, včasih pa šele na seji sami. Pri tem je treba široko poznati stvari, da je potem odločitev res v skladu z interesi delovnih ljudi.“

GORJANC: „Rekel bi, da je novi ustavni sistem z uvajanjem delegatskih razmerij zelo ustrezen, saj izhaja iz baze in ne bo več prihajalo do odtujevanja presežkov dela vplivu delavcev. Če pogledamo nekaj osnovnih določil v zvezi s SIS, vidimo, da jih ustanavljajo delovni ljudje sami, da bi zadovoljevali skupne ter osebne potrebe in interese. Te pravice, obveznosti in odgovornosti so lepo opredeljene v samoupravnih sporazumih ob ustanovitvi teh skupnosti ter v statutih in drugih samoupravnih aktih. V interes-

nih skupnostih uresničujejo svobodno menjavo dela z delavci tistih DO, ki upravljajo te dejavnosti in z njimi enakopravno — kar je zelo pomembno — in skupno odločajo o upravljanju teh dejavnosti, določajo politiko njihovega razvoja in uresničujejo druge skupne interese. Zelo pomembno je to, da strokovne službe oziroma izvajalci posebnega družbenega pomena ne delujejo več neodvisno od nas, ne živijo več od proračuna, pač pa se soočajo z realnimi potrebami in tudi odločanje samo je popolnoma enakopravno med izvajalci in uporabniki na vseh področjih. Povedal bi še to, da tudi zakon sam opredeljuje, da morajo biti delovni ljudje, združeni v SIS, seznanjeni s stanjem in problemi slednjih. Te pa morajo delovne ljudi obveščati o svojem stanju, praviloma po delegatih v skupščini SIS. Seveda pa bo ves ta potek obveščanja šele opredeljen v samoupravnih aktih in poslovnih, kar še ni izvedeno.

No, sedaj pa še konkretno o informiranju v sami delovni organizaciji! Dosedanja raven informiranja je nizka in kvalitativno ne ustreza. Mislim, da smo sedaj na tej stopnji informiranja: delavci sprejemajo informacije receptivno — torej potem, ko so se dogodki že zgodili in so obveščeni samo o tem. Morali pa bi biti informirani predhodno tako, da bi bili predhodno seznanjeni s tem kaj se dogaja in bi lahko zavestno vplivali ter odločali o rezultatih svojega dela, kar daje občutek resničnega samoupravljanja.

Kako to doseči, je težko reči. Morali bi predvsem dobivati gradiva prej,

vsebinsko in kritično obdelana ter skrajšana. Kadar predlog ni dovolj utemeljen in kritično prikazan, žal najprej pride skozi samoupravne organe, kot vemo. Opozarjam pa, da smo delegati večinoma laiki na področjih in dejavnostih posebnega družbenega pomena. To pa je v nekem smislu pozitivno, saj imamo kritičen odnos in vnašamo samoupraven duh v te organe in pogled uporabnikov, morda nasproten večkrat birokratskemu pogledu teh služb. Seveda pa smo premalo seznanjeni z dejansko problematiko tega. Jaz mislim, da bi bilo potrebno za delegate, ki se bodo specializirali za to, organizirati kake seminarje ali kaj podobnega. To zelo pogrešamo, ker sedaj na sejah skupščin SIS in na sejah izvršilnih organov prihaja do dialoga in soočanja mnenj predvsem med delegati — izvrševalci te dejavnosti in delovno skupnostjo, strokovno službo, ne pa do konfrontiranja uporabnikov in izvajalcev, kot je bilo zamišljeno v ustavnih določilih. No, to se bo po mojem mnenju še razvilo, trenutno pa je žal še v povojih.

Omenil bi še to, da pogosto delimo ljudi na več kategorij — kot delegat SIS sem nekaj, delegat družbenopolitične skupnosti nekaj drugega, nekdo, ki je v krajevni skupnosti, nekaj tretjega itd. Samoupravljanje pa bi morali gledati kot nekaj enotnega, splošnega. Med vsemi delegati v DO bi morala biti neka povezovala. Sedaj pa se pogosto niti ne poznamo med seboj in ne delujemo usklajeno. No, v tem smislu bi se dalo še dosti povedati.“

OSOJNIK: „Poleg odprave nekaterih že omenjenih slabosti informacijskega sistema zagotoviti ažurnost dotoka informacij in s tem obdržati njihovo aktualnost, poenostaviti njihovo interpretacijo, uničiti kompleks strahu pred „posledicami“ javnega nastopanja in kritiziranja in z vsem tem hkrati pripomoči k razširitvi obzora delavčevega zanimanja.“

ISKRA: „Sedaj pa še dokaj specifično vprašanje: glede na razpoložljive podatke je v DO prek 54 % zaposlenih ženskega spola. Kako se v samoupravno odločanje prek delegatov vključujejo ženske? Zdi se mi, da to nekako ne poteka najbolje.“

POLAK: „V delegacijah so ženske sorazmerno dobro zastopane, čeprav ne v istem razmerju kot so zaposlene. Pri aktivnosti v delegacijah je občutiti morda za odtonek večjo pasivnost, vendar to ni izrazito. Razen posameznikov, ki so po strokovni funkciji na takem položaju, da imajo vpogled v različne zadeve, se delegati nasplošno premalo vključujejo v razprave. Za to pa razlog ne tiči samo v razgledanosti in interesih, pač pa tudi v naših organizacijskih in tehničnih pripravih na te razgovore. Torej tu ni kakšne bistvene razlike, ker je ta aktivnost nasplošno pomanjkljiva, razen izjem. Povedal pa bi rad še nekaj — po načelu je sedaj zadolžen vodja delegacije za delo delegatov v posamezni skupščini, da ustvari povezavo med problematiko v DO in problematiko, ki je na dnevnem redu v skupščinah. Menim, da je prav to prevelika obremenitev za delegata, da nastopa kot

Prva pomoč pri poškodbah z električnim tokom

Vsak ponesrečenec z električnim tokom je v smrtni nevarnosti, čeprav to na prvi pogled ni vselej očitno. Čim dalj je pod vplivom toka, tem manjši so njegovi izgledi, da bo ostal pri življenju.

REŠEVANJE IZ OBMOČJA ELEKTRIČNEGA TOKA

Pri nizki napetosti prekinemo dovod toka z izklopom stikala, odvijanjem varovalke ali izvlečenjem vtiča. Če to ni mogoče, odtrgamo žrtev od tokovodnika in pri tem uporabimo gumijaste rokavice, suhe dele oblek ali tkanine, lesene predmete ali izolirna orodja. Reševalec naj se dodatno izolira proti zemlji s podlogo iz gume, stekla, suho desko ali kupom suhega papirja. Zico skušamo odstraniti z izolirnim orodjem ali sekuro. Če vse to ni mogoče izzevemo na tokovodniku kratek stik in si pri tem zavarujemo obraz. Vse to velja tudi v primeru, če je ponesrečenec obvisel na varovalnem pasu in se dotika tokovodnika. Tu napravimo kratek stik z vrvmi, palicami ali verigo, vendar mora biti reševalec še posebno izoliran proti zemlji in računati je s padcem ali udarjanjem ponesrečenca ob drog.

Pri reševanju iz območja toka visoke napetosti ravnamo tako, kot da je tokovodnik pod napetostjo, dokler ni izklopljen, vezan na kratko in ozemljen. Tukaj ne smemo sami ničesar improvizirati, temveč nemudoma telefonirati v električno centralo ali trafo – postajo, da strokovnjak prekine tok. To velja posebej za primer, da se žrtev dotika naprave pod visoko napetostjo. Sicer pa je potrebna največja previdnost tudi če se ponesrečenec ne dotika, temveč je le blizu naprave pod napetostjo. Ob dotiku reševalca se utegne zgoditi, da prične divje opletati okrog sebe in se pri tem zopet nevarno približa tokovodniku. Posebno nevarne so ozke celice v transformatorskih postajah, od koder praviloma rešujemo od daleč s posebnimi pripomočki, kot so izolirne palice in visokonapetostne klešče, dodatno pa še mogoče kavlji, zanke i.p. Če se žrtev v celici dotika naprav, moramo najprej urediti izklop in zavarovanje tokovodnika.

Pri reševanju iz višine moramo poleg splošnih varovalnih ukrepov glede toka, spet upoštevati nevarnosti padca. Če se ponesrečencu vžge obleka, pogasimo plamen z odejami, vrečami ali podobno in z uporabo ročnih gasilnih aparatov, le izjemoma pa z valjanjem po tleh. Tleča oblačila strgamo z žrtev.

NEPOSREDNA POMOČ PONESREČENCU

Če je ponesrečenec pri zavesti, ne potrebuje umetnega dihanja, zdravil ali okrepčil za srce, vendar ga do prihoda zdravnika budno opazujemo, ker lahko nezavest vsak hip nastopi. Če dihanje izostane, takoj odpnemo tesne dele obleke in nemudoma pričnemo z umetnim dihanjem. Pri žrtvi, ki nima krvavečih ran v ustih ali nosu, je zdaleč najboljši način umetnega dihanja z metodo usta na nos (slika 1). Morebitni odpor do dotika ponesrečenčevih ust

moramo premagati z zavestjo, da gre za življenje, sicer pa smemo njegova usta prekriti z enojno plastjo robca ali večkratno plastjo gaze. Ta način je edini primeren tudi v stranski legi ponesrečenca, na drogu, ali med prevozom. Ne moremo ga uporabiti pri nevarnih zastrupitvah ali težjih poškodbah obraza. Z umetnim dihanjem, ne prenehamo, dokler ponesrečenec sam ne zadihne, ali da je zdravnik nedvoumno ugotovil smrt. Reševalci se lahko menjajo do prihoda zdravnika, ne smejo pa prekinjati umetnega dihanja.

UMETNO DIHANJE Z USTI

Ko ponesrečenec leži na hrbtu, poklekne reševalec ob strani k njemu, ga prime z eno roko za teme in z drugo pod brado. Glavo močno nagne nazaj, čeljust potisne naprej, tako da ležijo spodnji zobje žrtve rahlo pred zgornjimi. S tem je odprta pot skozi nos in sapnik v pljuča (sl. 1). Nato globoko vdihne, z odprtimi

Umetno dihanje z usti. Ponesrečenčevo glavo močno nagnemo nazaj. Njegova usta so zaprta. Reševalec globoko vdihne, z odprtimi usti tesno pokrije ponesrečenčev nos in skoraj izdihne svoj zrak.

usti pokrije ponesrečenčev nos in mu vpihne zrak. Takoj nato dvigne svoj obraz (sl. 2)

Druga faza oživljanja z usti. Reševalec se nekoliko dvigne, da bi vdihnil, pri tem pa ne izpusti ponesrečenčevega nosu. Opazuje upadanje (izdih) ponesrečenčevega prsnega koša.

in spet vdahne, medtem ko ponesrečencu med upadanjem prsi uhaja zrak skozi nosnice. Potem mu spet vpihne zrak. Vpihovanje zraka teče brez napora, če je lega čeljusti pravilna in ni ovir v dihalih. Če je

zapreka v nosu in je ne moremo odstraniti, zapremo nosnice in vpihujemo zrak v usta. Otrokom vpihujemo zrak v nos in usta, obenem

Oživljanje pričnemo prvih deset vdihov v nekoliko hitrejšem zaporedju, nato pa v ritmu normalnega dihanja, to je okoli dvanajstkrat na minuto. Če se izboči zgornji del trebuha, je to znak, da se nabira zrak v želodcu. V tem primeru pritismo na trebuh med rebri in popkom, da iztisnemo zrak.

Če ni pogojev za oživljanje z usti, je najuspešnejše umetno dihanje po Holger – Nielsonu. Ponesrečenec leži na trebuhu, roke so podložene z dlanmi navzdol pod glavo, ki je obrnjena postrani. Reševalec poklekne na eno koleno ob njegovi glavi (sl. 3) položi dlani na lopatice in se z lastno

Umetno dihanje po Holger – Nielsonu. Prva faza. Reševalec poklekne h glavi ponesrečenca in položi dlani na njegove lopatice.

težo nasloni na ponesrečenca, da mu iztisne zrak iz pljuč (sl. 4). Nato popusti pritisk na

Druga faza. Reševalec s svojo težo iztisne zrak iz ponesrečenčevega prsnega koša.

pleča, prime za komolce in jih potegne naprej k sebi. Prsni koš ponesrečenca se razširi in vdihne zrak (sl. 5). Zatem spet

Tretja faza. Reševalec prime komolca ponesrečenca in ju potegne k sebi in navzgor.

potisne komolce nazaj in pritiska na lopatice. Postopek ponavlja 12- do 15-krat na minuto, dokler ne prične ponesrečenec sam dihati.

V primeru, da je ponesrečencu zanesljivo obstalo srce, je umestna zunanja masaža srca, vendar z veliko mero občutka, da mu ne poškodujemo reber. Reševalec poklekne k ponesrečencu in pritiska izmenično približno enkrat na sekundo na spodnji del (Nadaljevanje na 8. strani)

ISKRA – INDUSTRIJA ELEMENTOV IN ZABAVNE ELEKTRONIKE
n.sub.o., Ljubljana – Stegne 17

objavlja
prosta delovna mesta:

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK
DELOVNA ENOTA VF KERA-MIKA – Stegne 19

OBRTNEGA ELEKTRIČARJA za delo na električnem vzdrževanju.
STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA za delo na vzdrževanju strojev.

Pogoj za obe delovni mesti je končana ustrežna poklicna šola praksa zaželen, ni pa pogoj in odslužen vojaški rok. OD ca. 3.000 Ndin.

TOZD ORODJARNA, Ljubljana – Stegne 17
KOVINOSTRUGARJA
STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA

Pogoj za obe delovni mesti je končana ustrežna poklicna šola, odslužen vojaški rok, lahko sta začetnika. OD 2.600 – 3.100 Ndin.

Za vsa navedena delovna mesta bo najdalj 3-mesečno poskusno delo.

Pismene vloge sprejema kadrovska služba ISKRA – IEZE Ljubljana, Stegne 17, v 15 dneh po objavi razglaš.

Organizacija in zapis razgovora: Viktorija Budkovič-Rayyves

Razpis

ŠOLSKI CENTER ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ BO SPREJEL ZA ŠOLSKO LETO 1975/76 V I. LETNIK

TEHNIŠKE STROJNE IN ELEKTRO ŠOLE KRANJ
90 učencev, in sicer:

- 30 učencev v strojni odsek
- 30 učencev v elektro odsek – šibki tok
- 30 učencev v elektro odsek – jaki tok

POKLICNE KOVINARSKÉ IN ELEKTRO ŠOLE KRANJ
139 učencev za naslednje organizacije Združenega podjetja elektrokovinske industrije, Ljubljana:

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko (Kranj):

- 15 orodjarjev
- 10 strojnih mehanikov
- 15 finomehanikov
- 15 strugarjev
- 15 rezkalcev
- 15 elektromehanikov
- 15 TK mehanikov

TOZD Tovarna merilnih instrumentov, Otoče:

- 2 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 2 finomehanika
- 1 strugarja
- 1 rezkalca
- 3 elektromehanike

Industrija za avtomatiko, Ljubljana:

TOZD Industrijska oprema TIO, Lesce:

- 2 orodjarja
- 4 strojne mehanike
- 5 strugarjev
- 2 rezkalca

Industrija izdelkov široke potrošnje, Ljubljana

TOZD Tovarna elektromotorjev in gospodinskih aparatov, Železniki:

- 2 orodjarja
- 2 strojna mehanika
- 3 strugarje
- 3 rezkalce
- 2 elektromehanika

TOZD Tovarne gospodinskih aparatov, Škofja Loka, Reteče 4:

- 2 orodjarja
- 2 strojna mehanika

V tehniško šolo bomo vpisovali do vključno 24. junija 1975, v poklicno šolo pa do vključno 27. junija 1975. Kandidati, ki ne bodo sprejeti v tehniško šolo, se bodo lahko prijaviли za sprejem v poklicno šolo.

Za sprejem v obe šoli morajo kandidati ob vpisu predložiti osebno tajništvo šolskega centra v Kranju, Savska loka 2, naslednje listine:

- izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu DZS 1,20, kolkovano z državnim kolekom za 2 din (v prijavi naj navedejo kandidati za vpis v poklicno šolo poklic, ki se ga želijo izučiti, in TOZD, za katero se želijo šolati, kandidati za vpis v tehniško šolo pa odsek);

- izpisek iz rojstne matične knjige;
 - originalno spričevalo o končani osemletki;
 - zdravniško potrdilo, ki ga izstavi obratna ambulanta II Iskre v Kranju. Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.
- Izbor kandidatov za poklicno šolo in razporeditev za posamezne poklice bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke, sposobnostnih rezultatov zavoda za zaposlovanje in razgovora s kandidati.
- Izbor kandidatov za tehniško šolo bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov in psihotestov z osemletke.
- Vsi učenci poklicne šole prejemaajo štipendije.
- Učenci iz oddaljenih krajev, ki želijo stanovati v internatu, naj zaposlijo za sprejem Dijaški dom v Kranju, Kidričeva 2.

Učenci za potrebe organizacij Združenega podjetja elektrokovinske industrije z ljubljanskega področja se bodo šolali v POKLICNI KOVINARSKI IN ELEKTRO ŠOLI IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA LITOSTROJ V LJUBLJANI.

Sprejetih bo 110 učencev za naslednje organizacije:

Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko

TOZD Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana:

- 1 orodjarja
- 3 strojne mehanike
- 1 finomehanika
- 1 strugarja
- 2 rezkalca
- 1 TK mehanika
- 1 RTV mehanika

TOZD Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul:

- 2 orodjarja
- 2 RTV mehanika

TOZD Montažno servisna organizacija, Ljubljana:

- 10 TK mehanikov

Industrija elementov za elektroniko, Ljubljana

TOZD Tovarna feritnih materialov, Ljubljana:

- 2 strojna mehanika
- 1 elektromehanika
- 1 RTV mehanika

TOZD Tovarna keramičnih kondenzatorjev, Žužemberk:

- 1 strojnega mehanika
- 1 rezkalca
- 1 RTV mehanika

TOZD Tovarna tehnične keramike, Ljubljana:

- 2 strojna mehanika
- 1 strugarja

TOZD Tovarna alnko magnetov, Ljubljana:

- 1 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 1 strugarja

TOZD Izdelovanje orodij in vzdrževanje, Ljubljana:

- 1 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 1 strugarja

(Nadaljevanje na 8. strani)

PRVA POMOČ PRI ELEKTRIČNIH POŠKODBAH

(Nadaljevanje s 7. strani)

prsnice za približno 2,5 do 4,5 cm navzdol. Masaža srca nima smisla brez istočasnega umetnega dihanja z usti. Ker je ta masaža lahko zelo nevarna, jo izvajamo samo takrat, ko smo povsem sigurni, da ni več utripa srca ter so pomodrele ustnice in nohti. Ko pomodrelost izgine, in ko se utrip vrne, takoj prenehamo z masažo srca. Če umetno dihanje in masaža srca nista potrebna, sta zelo nevarna.

OSTALI UKREPI

Če nezavestni ponesrečenec diha, moramo v prvi vrsti skrbeti za pravilno lego, da se ne zaduši. Položimo ga na levi ali desni bok, postrani ležeča glava počiva na roki iste strani (sl. 6). Obraz je obrnjen proti

Pravilna lega nezavestnega. *Nezavestni ponesrečenec naj leži na boku. Opira se na nogo, ki je upognjena v kolku in kolenu. Na eni roki počiva glava, ki je rahlo upognjena nazaj, obraz pa obrnjen k tlom. Tako lahko neovirano diha in se ne duši zaradi morebitnih izbljuvkov, ali krvavitve.*

tlom. Zgornja noga je upognjena boku in kolenu. V takšni, bočni legi ponesrečenca tudi prenašamo in prevažamo. Pred mrazom mora biti zavarovan s toplo odejo in sme dobivati tople pijače brez alkohola. Opekline ali ožganine se ne dotikamo in jih takoj pokrijemo s sterilno gazo ter rahlo povijemo. Obraz ne povijamo, pri obsežnih

opeklinah ne trgamo obleke s telesa, temveč le pokrijemo razgaljene dele s sterilno gazo ali pa ponesrečenca med čakanjem in prevozom pokrijemo z oprano in zlikano rjuho.

Če je poškodba zelo resna in kadar je to mogoče, počakamo s prevozom do prihoda zdravnika ali reševalnega avtomobila.

Opečene ude previdno imobiliziramo, vendar ne tako togo kot pri prelomih ker utegne opečeni ud oteči in bi mu lahko tesna obveza škodovala. Zaradi morebitnih okvar živčevja ali srca ga pošljemo v sakem primeru v bolnišnico. Ponesrečenca s tokom visoke napetosti ne pustimo na nogah četudi bi se čutil neprizadetega. Zaradi morebitnega šoka ga prevažamo kot da je hudo poškodovan. Pri obsežnejših opeklinah dajemo zavestnemu ponesrečenecu večje količine vode v kateri smo raztopili tri čajne žličke sode bikarbone in ščepec kuhinjske soli na liter. Opisana razstopina je koristna za funkcijo ledvic in jo dobi po 3 dcl na uro. O izpiti količini obvestimo zdravnika. Kislih in alkoholnih pijač mu ne dajemo.

Z UKV tekmovanja na vrhu Grintavca.

RAZPIS

(Nadaljevanje s 7. strani)

TOZD Izdelovanje specialnih elementov in materialov, Ljubljana:

- 1 orodjarja
- 1 elektromehanika

TOZD Tovarna uporov in potenciometrov, Šentjernej:

- 3 orodjarje
- 3 strojne mehanike
- 2 strugarja
- 2 rezkalca

Industrija za avtomatiko, Ljubljana

Delovna skupnost strokovno administrativnih služb:

- 1 finomehanika

TOZD Električni aparati in releji, Ljubljana:

- 3 orodjarje
- 2 strojna mehanika
- 2 finomehanika
- 1 strugarja
- 6 elektromehanikov

TOZD Avtomatske in varilne naprave, Ljubljana:

- 1 orodjarja
- 3 elektromehanike

TOZD Elektrospojna vezja, ELA, Novo mesto:

- 1 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 1 strugarja
- 1 rezkalca
- 2 elektromehanika

TOZD Napajalne naprave, Novo mesto:

- 10 strojnih mehanikov
- 7 elektromehanikov

TOZD Orodjarna, Ljubljana:

- 2 orodjarja
- 1 strugarja
- 2 rezkalca

Industrija izdelkov široke potrošnje, Ljubljana:

TOZD Tovarna avtomatike, Pržan:

- 2 orodjarja
- 1 strojnega mehanika
- 2 strugarja
- 5 RTV mehanikov

Commerce, Ljubljana

TOZD Domači trg:

- 2 TK mehanika

Kandidate bo vpisovala uprava Izobraževalnega centra Litostroj v Ljubljani, Djakovičeva 53 do vključno 25. junija 1975. Ob vpisu morajo kandidati predložiti naslednje listine:

- izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu DZS 1,20, kolkovano z državnim kolekom za 2 din (v prijavi naj navedejo kandidati poklic, ki se ga želijo izučiti, in TOZD, za katero se želijo šolati);
- izpisek iz rojstne matične knjige;
- originalno sprčevalo o končani osemletki.

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Izbor kandidatov bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke, rezultatov psihotehničnega preizkusa in zdravniških izvidov. Testiranje in zdravniški pregledi bodo dne 30. junija 1975 ob 7. uri v Izobraževalnem centru Litostroj v Ljubljani.

RADIO KLUB ISKRA KRANJ
KLICE

„HALO, TU YU— 3—BDE!“

DOBILI SO NOVE PROSTORE,
ZANIMANJA JE VELIKO

KRANJ — V Kranju se vedno najdejo mladi, ki jih zanima elektronika, predvsem pa radiotehnika — že od nekdaj zanimiva za mlade fante in dekleta...

Radio klub Iskra v Kranju je imel do sedaj le dva prostora: v enem so imeli lahko le razne sestanke, drugi, še manjši, pa je komaj zadoščal za kratkovalovni in UKV oddajnik. Prostorov, kjer bi se mladi radioamaterji lahko izobraževali, niso imeli. Brez prakse pa pri tej dejavnosti ne gre. Mladi so izdelovali svoje primopredajnike navadno kar doma. Pojavilo se je vprašanje, kako zadostiti željam tistih radioamaterjev, ki želijo delati

Delavke in delavci v EMO so se pred dnevi množično udeležili akcije "Vsi na kolo za zdravo telo", ki jo je priredila Zveza za šport, rekreacijo in oddih iz Celja. Na pot okoli Celja se je s kolesi odpravilo kar 165 članov kolektiva. Za to priložnost je EMO kupil dve kolesi. Eno kolo je na kontrolni postaji v Šmartnem izžrebalo neko dekle iz Celja, med 165 kolesarji iz EMO pa je imel največ sreče Viki Klenovšek iz TOZD Odpreski, ki je dobil drugo kolo.

vanje mladih radioamaterjev. Kako boste poskrbeli za vzgojo novih kadrov?

„Funkcionalno izobraževanje bo usmerjeno predvsem v tehnično vzgojo mladih in pa v vzgojo mladih radiotelegrafistov. Letos bomo prvič uvedli tečaje iz osnov elektrotehnike in elektronike. S tem se bodo morali seznaniti tudi vsi bodoči radiotelegrafisti. Vsako leto dobimo do 15 novih operatorjev.“

Zanimiva novost bodo tečaji za vzdrževalce industrijske elektronike. Prosim, povejte nam kaj več o tem.

„Vzdrževalci industrijske elektronike nimajo skoraj nobene možnosti izobraževanja. To bodo prvi podobni tečaji za te strukture. V mnogih delovnih organizacijah nimajo pregleda nad dejanskim stanjem na področju industrijske elektronike. Tečaj bi izvedli v sodelovanju z Iskraši in strokovnjaki iz drugih OZD. Seminar bo obsegal 80 ur. Teoretični del tečaja bo povezan s praktičnim.“

Ali je zanimanje za radioamaterstvo med mladimi veliko?

„Zanimanje za tovrstno dejavnost je med mladimi v Kranju izredno veliko. Do sedaj smo jim lahko nudili bolj malo. Imamo svojo radijsko primopredajno postajo, z agregatom, anteno in vsem kar sodi zraven. Udeležujemo se vseh radioamaterskih tekmovanj na področju KV in UKV tehnike.“

Kakšna pa je struktura vaših članov?

„Klub ima sedaj preko 100 članov. Od tega kar dve tretjini radiotelegrafistov. Po strukturi članstva je vanj vključeno približno 55 % srednješolcev, 23 % visokošolcev in 22 % članov, ki so redno zaposleni v raznih delovnih organizacijah.“

Kranjski radio klub Iskra je zadolžen tudi za razširjanje radijske mreže na ožjem področju Gorenjske. Že pred leti so pričeli ustanavljati sekcije z radijskimi sprejemno-oddajnimi postajami. Tako so ustanovili sekciji v Besnici in Senčurju pri Kranju. Zanimanje za takšne sekcije je tudi na Golniku in v Cerkljah na Gorenjskem. Tega klub sam ne bo mogel uresničiti. Nujno je vezan na pomoč zainteresiranih dejavnikov v občini.

Te sekcije kot tudi sam klub se že vrsto let vključujejo v posebej organizirano RADIJSKO MREŽO ZA NEVARNOST. Kakšno vlogo imajo radioamaterji pri vključevanju v SLO?

„Radijska mreža za nevarnost pokriva celotno področje Slovenije in Jugoslavije. Tako organizirana amaterska dejavnost je tudi posebnost z ozirom na ostale socialistične države v Evropi. Radioamaterji so nepogrešljivi

v vojni, ob elementarnih nesrečah, hujših nezgodah itd. Mi vzgajamo radiotelegrafiste, katerih nam manjka. Vzgoja le-teh je v vojski dokaj dolgotrajna. Mi pa dobimo radiotelegrafiste, ki so navajeni delati tudi v težavnejših pogojih. Rutina igra pri tem zelo pomembno vlogo. Mladi radioamaterji bodo odslej sodelovali tudi pri partizanskih enotah, vključevali se bodo v teritorialno obrambo. Na tekmovanjih delajo z UKV oddajniki, ki bi odgovarjali tudi v primeru vojne nevarnosti. To pa je velik doprinos k splošnemu ljudskemu odporu.“

Radio klubu Iskra v Kranju bo tudi v bodoče potrebno posvečati več pozornosti. Vsi vemo, da jih potrebujemo lahko v vsakem trenutku. Zato potrebujejo vso podporo kranjskih organizacij, civilne zaščite, teritorialne obrambe in SLO. Radio klub Iskra toplo pozdravlja razumevanje Iskre — Elektromehanike, ki se vse bolj zaveda pomembnosti kluba, ki nosi njeno ime. Pričakujejo, da bo Iskra kljub težki situaciji priskočila na pomoč, saj je veliko število članov RK ISKRA zaposlenih v tej delovni organizaciji.

Stanje obstoječe radijske opreme v klubu ni najboljša. Sekciji v Besnici in Senčurju imata radijski postaji, ki sta ravno na meji tehničnih kvalitet, ki jih predpisuje Pravilnik o delovanju radijskih postaj v SFRJ. Pred kratkim so v klubu zaprosili za sredstva za nakup dveh novih kratkovalovnih radijskih postaj. Če bodo sredstva odobrena, bodo lahko ustanovili sekciji na Golniku in v Cerkljah.

Poudariti je treba, da so kranjski radioamaterji na dobri poti, da si s svojim kreativnim delom pridobijo še marsikatero priznanje doma in v svetu. Le, če bodo dobili obljubljeni sredstva ter če bodo tečaji za strokovnjake na področju industrijske elektronike lepo uspešni, bo kranjski radio klub Iskra lahko lepo zaživel. Tako kot delajo radio klubi v Murski Soboti (kjer je eden najboljših klubov), Ljubljani in v Poljanski ter Selški dolini, kjer so odgovorni imeli več razumevanja za to dejavnost mladih, tehnikov, študentov in strokovnjakov. Kvaliteta radiotelegrafistov, ki jih usposablja kranjski radio klub Iskra, je na zavidljivi višini. To so radioamaterji dokazali na mnogih tekmovanjih v UKV tehniki, kjer se lahko merijo z jugoslovanskimi radioamaterji. Dobre uvrstitve pa so dosegli tudi na KV radioamaterskih tekmovanjih.

Če bodo dobili vso potrebno opremo, bodo kot so nam zaupali, za občinski praznik (1. avgusta letos) pripravili otvoritev novih klubskih prostorov v Centralnem mladinskem domu v Kranju. Tudi mi jim želimo, da bi se njihove želje in cilji čimprej izpolnile!

ALOJZ BOČ

Izlet čez Pohorje

Planinsko društvo Iskre prireja dvoipoldnevni planinski izlet čez Pohorje od Maribora do Slovenj Gradca. Odhod z avtobusom iz Ljubljane v petek, 12.6.1975 ob 16,30 uri s Trga Osloboditve (bivši Trg revolucije) do Maribora, in nato z žičnico na Pohorje. Prespali bomo v Mariborski koči, do katere je od zgornje postaje žičnice uro hoda. V soboto se bomo odpravili proti Ribniški koči (9 ur hoje), v nedeljo pa se bomo spustili v Slovenj Gradec, kjer nas bo čakal avtobus.

Izlet ni težak in ga priporočamo vsem, ki že delajo Slovensko planinsko transverzalo ali pa jo bodo šele začeli delati. Priložnost vsekakor je. Cena izleta je 40 dinarjev. Gremo ob vsakem vremenu. Ne pozabite transverzalnih knjižic.

Prijave sprejema PD Iskre, Prešernova 27, Ljubljana, telefon 24—926 do 12.6.75 ob 12. uri.

Izlet bo vodil Dolfe Divjak.